

Het Vechtdalgevoel groeit

Bewonersonderzoek Vechtdal 2013

PD Beleidsinformatie

juni 2013

Colofon

Uitgave

Provincie Overijssel

Datum

mei 2013

Auteur

Drs. L. Bruin-Claus, I&O Research

Drs. F. ten Doeschot, I&O Research

Inlichtingen bij

Drs. D. Hoek

Publieke dienstverlening

Team Beleidsinformatie

d.hoek@overijssel.nl

Adresgegevens

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2

Postbus 10078

8000 GB Zwolle

Telefoon 038 499 88 99

Fax 038 425 48 88

www.overijssel.nl

postbus@overijssel.nl

Samenvatting

Doel van het onderzoek

De Provincie Overijssel werkt samen met de gemeenten Dalfsen, Ommen, Hardenberg en Zwolle, de waterschappen Velt & Vecht en Groot Salland, het Overijssels Particulier Grondbezit, het Regionaal Bureau voor Toerisme en Staatsbosbeheer, aan de veiligheid van de Vecht en de integrale versterking van het Vechtdal. Zij doet dit binnen het programma Ruimte voor de Vecht.

Doelstellingen van het programma zijn: A) het te allen tijde garanderen van de waterveiligheid voor mens en dier in het Vechtdal; B) het versterken van de economische dragers landbouw en toerisme en het verbinden van bewoners met de Vecht en C) het integraal realiseren van de natuuropgaven (zowel water- als landnatuur) die liggen in het gebied. De projectpartners zien samenhang in het Vechtdal als een belangrijke voorwaarde voor sociaal-economische ontwikkeling (doelstelling B). Met samenhang in het Vechtdal doelen zij op de verbondenheid van de Vechtdal-bewoners met de rivier en op de verbondenheid tussen steden en dorpen langs de Vecht.

In 2011 is in het kader van het programma Ruimte voor de Vecht voor het eerst een onderzoek uitgevoerd onder bewoners van het Vechtdal naar hun Vechtdalbeleving en waterbewustzijn en de bekendheid van het programma. Nu, twee jaar later, heeft I&O Research in opdracht van Provincie Overijssel een herhalingsonderzoek uitgevoerd en zijn de Vechtdalbewoners opnieuw ondervraagd.

Onderzoeksopzet

In april 2013 zijn voor dit onderzoek ca. 4.061 Vechtdalbewoners benaderd, woonachtig op maximaal twee kilometer afstand van de rivier de Vecht. Het Vechtdal strekt zich uit over vier gemeenten, namelijk Dalfsen, Hardenberg, Ommen en Zwolle. Per Vechtdalgemeente zijn op basis van toeval ongeveer 1.000 personen van 18 jaar of ouder geselecteerd uit de Gemeentelijke Basisadministratie. De geselecteerde personen ontvingen een brief met een uitnodiging voor een online enquête. Inwoners van 70 jaar of ouder kregen bij de uitnodigingsbrief ook een papieren versie van de vragenlijst meegestuurd. Deze vragenlijst konden zij terugsturen in een bijgevoegde gratis antwoordvelop. In totaal hebben 943 inwoners de vragenlijst ingevuld. Dit is een respons van 23 procent.

Vechtdalbeleving en waterbewustzijn

De meerderheid van de inwoners van het Vechtdal (59 procent) voelt zich een Vechtdaller, bij 32 procent leeft dit gevoel niet en de resterende 9 procent weet het niet. Het Vechtdalgevoel heeft vooral te maken met de mooie natuur, de rust en de prachtige omgeving. De Vechtdaller voelt zich hier thuis. Negen op de tien inwoners vindt het Vechtdal geschikt om te recreëren in de eigen vrije tijd. In de meeste gevallen wandelt of fietst men langs de Vecht of zit men hier lekker te genieten. Bijna tweederde van de inwoners vindt het Vechtdal zo aantrekkelijk voor recreatie, dat zij het Vechtdal zeker wel zouden aanbevelen aan anderen als vakantiebestemming. Dat het water in de Vecht bij een onverwachte snelle stijging van de waterstand ook tot overlast kan leiden, daarvan is de meerderheid (88 procent) zich wel bewust. Inwoners beoordelen het Vechtdal als hun woonomgeving met een gemiddeld rapportcijfer van 8,0.

Bekendheid en waardering voor het programma Ruimte voor de Vecht

Tweederde van de inwoners heeft al eens iets gehoord of gelezen over het programma Ruimte voor de Vecht. Van de inwoners die het programma kennen is de meerderheid positief (61 procent vooral positief, 7 procent vooral negatief en 32 procent heeft geen mening).

Van de verschillende regionale initiatieven die in het kader van het programma zijn opgezet is het magazine Editie Vechtdal Overijssel het bekendst: 82 procent van alle inwoners kent het magazine. Na het magazine is het uitgangspunt om de Vecht meer te laten kronkelen het meest bekend: 73 procent van alle inwoners is hiermee bekend. Tweederde van de inwoners kent de uitzichtpunten. Relatief minder bekend zijn de verhalenpalen (48 procent kent ze) en de cultuur-historische atlas (41 procent kent dit boek).

De lokale initiatieven zijn veelal bij de meerderheid van de inwoners uit de betreffende Vechtdalgemeente bekend. Enkele minder bekende lokale initiatieven zijn de Vechtkorridor (Zwolle, 28 procent), wandelroute Knof de pad (Hardenberg, 34 procent kent de route), historische vindplaats Larinkmars (Ommen, 44 procent kent deze plek), hoofdwaterkering in de Vecht nabij landgoed de Stekkenkamp (Ommen, 43 procent kent deze plek) en de natuurvriendelijke inrichting van de Vechtoevers (Zwolle, 49 procent).

Als inwoners een bepaald initiatief kennen, is gevraagd naar hun mening hierover. Het meest enthousiast zijn inwoners over de lokale majeure initiatieven. In Dalfsen is dit het Waterfront (88 procent positief), in Hardenberg gaat het om het Vechtpark (91 procent positief), in Ommen betreft het de Vechtoevers (80 procent positief) en in Zwolle de Vechtkorridor (94 procent positief).

Van de regionale initiatieven zijn inwoners het meest enthousiast over de lessen over het Vechtdal in het onderwijs (84 procent is positief), de nieuwe uitzichtpunten (73 procent positief) en het initiatief om de Vecht opnieuw te laten kronkelen (70 procent positief)

Suggesties en wensen van inwoners

Inwoners verwachten dat het Vechtdalgevoel wordt vergroot als het gebied herkenbaarder wordt, het Vechtdal vaker genoemd wordt in de media, er meer activiteiten en evenementen worden georganiseerd en er meer aandacht is voor de geschiedenis van het Vechtdal. Om zelf te recreëren missen inwoners onder andere meer picknickplekken en bankjes, terrassen langs de Vecht, strandjes, een jachthaven, bootverhuur, doorlopend wandel- en fietspad langs de Vecht

Voor wat betreft natuur en toeristische voorzieningen in het Vechtdal is de grootste groep inwoners tevreden met hoe het nu is. Over de hoeveelheid agrarisch landschap zijn inwoners het vaakst tevreden: 75 procent wil dit houden zo. Naast de hoeveelheid agrarisch landschap wil ook een relatief groot deel van de inwoners de hoeveelheid toeristen en de breedte van de rivier de Vecht houden zoals het is. De grootste verandering die inwoners wensen, betreft het aantal plekken waar men aan de oevers van de Vecht kan komen. Bijna tweederde van de inwoners wenst meer plekken om nabij de Vecht te kunnen komen.

Inwoners hebben verder een aantal specifieke suggesties om initiatieven in het kader van het programma Ruimte voor de Vecht te verbeteren. Bijvoorbeeld door een app te maken in plaats van het magazine huis-aan-huis te verspreiden. Een andere suggestie is om verhalenpalen minder luid te maken en minder dicht bij bankjes te plaatsen.

Verschillen tussen groepen inwoners

Het Vechtdal loopt van Zwolle tot en met Hardenberg. Tussen inwoners van de verschillende gemeenten in het Vechtdal zijn nog wel eens verschillen. Vooral inwoners van Zwolle wijken nog wel eens af van de andere Vechtdalinwoners. Zo voelen Zwollenaren zich minder vaak Vechtdaller, zijn ze zich minder waterbewust, zijn ze minder bekend met het programma Ruimte voor de Vecht en verschillende initiatieven die hierin worden ontplooid. In Zwolle zijn ook de minste ambassadeurs voor het Vechtdal te vinden. Wel zijn Zwollenaren in het Vechtdal, net als Dalfsenaren meer tevreden over hun woonomgeving dan inwoners van Ommen en Hardenberg.

Naast woongemeente zijn er ook verschillen tussen leeftijdsgroepen, woonduur en wel/geen agrarisch belang. Ouderen zijn meer betrokken bij het Vechtdal. Zij vinden het Vechtdal vaker geschikt voor recreatie, voelen zich meer Vechtdaller en zijn vaker ambassadeur voor het Vechtdal. Inwoners die langer in het Vechtdal wonen, voelen zich ook vaker een Vechtdaller en zijn meer bekend met het programma. En inwoners met een agrarisch belang willen minder graag extra toeristische voorzieningen en natuur. Zij zien relatief meer in extra agrarisch landschap.

Effecten van het programma

Net als twee jaar geleden vinden inwoners het fijn wonen in het Vechtdal en noemen ze vooral de mooie natuur en de rust. Ze recreëren ook evenzo vaak in het eigen gebied. Een verandering ten opzichte van 2011 is er wat betreft het Vechtdalgevoel.

In 2013 voelt 59 procent zich een Vechtdaller. In 2011 was dit nog 45 procent. Ook het waterbewustzijn is significant toegenomen tussen 2011 en 2013. In 2013 is 88 procent zich ervan bewust dat door snelle stijging van het water in de Vecht wateroverlast kan ontstaan, in 2011 was dit nog 83 procent. Het is waarschijnlijk dat het programma Ruimte voor de Vecht hier aan heeft bijgedragen. Het programma richt zich immers op deze punten en daarnaast is de bekendheid en waardering van (onderdelen van) het programma toegenomen.

Het programma was twee jaar geleden ook al bij een groot deel van de inwoners bekend. Nu, twee jaar later, is de bekendheid van het programma iets toegenomen, maar dit is net niet significant (2011: 64 procent bekend, 2013: 68 procent). Wel is de bekendheid van een aantal initiatieven van het programma significant toegenomen. Zo zijn de uitzichtpunten meer bekend, evenals de lokale projecten het Waterfront in Dalfsen en het Vechtpark in Hardenberg. Opvallend genoeg is de Vechtcorridor in Zwolle minder bekend dan twee jaar geleden.

De houding ten opzichte van het programma is positiever dan twee jaar geleden. Nu is 62 procent van de inwoners positief over Ruimte voor de Vecht. In 2011 was dit 55 procent.

Inhoudsopgave

Samenvatting		3
1	Inleiding	9
1.1	Aanleiding	9
1.2	Onderzoeksopzet	9
1.3	Respons, betrouwbaarheid en representativiteit	10
1.4	Analyse en presentatie van resultaten	11
1.5	Leeswijzer	12
2	Wonen in het Vechtdal	13
2.1	Associaties Vechtdal	13
2.2	Mooie plekken in het Vechtdal	14
2.3	Vechtdalgevoel	14
2.4	Verbondenheid met plaatsen in het Vechtdal	17
2.5	Vechtbeleving	18
2.6	Streekproducten	19
2.7	Tevredenheid over wonen in Vechtdal	19
3	Veiligheid bij de Vecht	21
3.1	Waterbewustheid	21
3.2	Watergevaar	21
4	Recreatie in het Vechtdal	23
4.1	Recreëren op of nabij de Vecht	23
4.2	Bekendheid en gebruik van wandel- en fietsroutes	25
4.3	Voorzieningen in het Vechtdal	26
4.4	Ambassadeurs van het Vechtdal	28
5	Programma Ruimte voor de Vecht	31
5.1	Bekendheid	31
5.2	Meanderen van de Vecht	31
5.3	Specifieke producten en activiteiten	32
5.4	Algemeen oordeel	38
6	Lokale projecten in het Vechtdal	39
6.1	Dalfsen	39
6.2	Hardenberg	41
6.3	Ommen	43
6.4	Zwolle	46
Bijlage 1 Vragenlijst		49

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Provincie Overijssel heeft in 2007 het programma Ruimte voor de Vecht ontwikkeld. Hierin werkt de Provincie samen met de gemeenten Dalfsen, Ommen, Hardenberg en Zwolle, de waterschappen Velt & Vecht en Groot Salland, het Overijssels Particulier Grondbezit, het Regionaal Bureau voor Toerisme en Staatsbosbeheer, aan de veiligheid van de Vecht en de integrale versterking van het Vechtdal.

Doelstellingen van het programma zijn:

- A. Het te allen tijde garanderen van de waterveiligheid voor mens en dier in het Vechtdal.
- B. Het versterken van de economische dragers landbouw en toerisme en het verbinden van bewoners met de Vecht.
- C. Het integraal realiseren van de natuuropgaven (zowel water- als landnatuur) die liggen in het gebied.

De projectpartners zien samenhang in het Vechtdal als een belangrijke voorwaarde voor sociaal-economische ontwikkeling (zie doelstelling B). Met samenhang in het Vechtdal doelen zij op de verbondenheid van de Vechtdal-bewoners met de rivier en op de verbondenheid tussen steden en dorpen langs de Vecht.

In dit verband wil de provincie Overijssel graag van de Vechtdal-bewoners weten hoe zij het Vechtdal beleven en hoe zij aankijken tegen de rivier ('Vechtdalgevoel' en het 'Waterbewustzijn').

In 2011 is voor het eerst een onderzoek uitgevoerd onder Vechtdalbewoners. In het voorjaar van 2013 is dit onderzoek herhaald om te zien hoe het Vechtdalgevoel zich de afgelopen twee jaar heeft ontwikkeld. Daarnaast zijn in 2013 ook enkele nieuwe vragen aan het onderzoek toegevoegd. Onder andere over de bekendheid van en waardering voor verschillende lokale projecten die zijn opgezet in het kader van 'Ruimte voor de Vecht'.

1.2 Onderzoeksopzet

Om een zo goed mogelijke vergelijking te kunnen maken met het onderzoek van 2011 is bij het herhalingsonderzoek zo veel mogelijk een gelijke aanpak gekozen.

Deelnemers

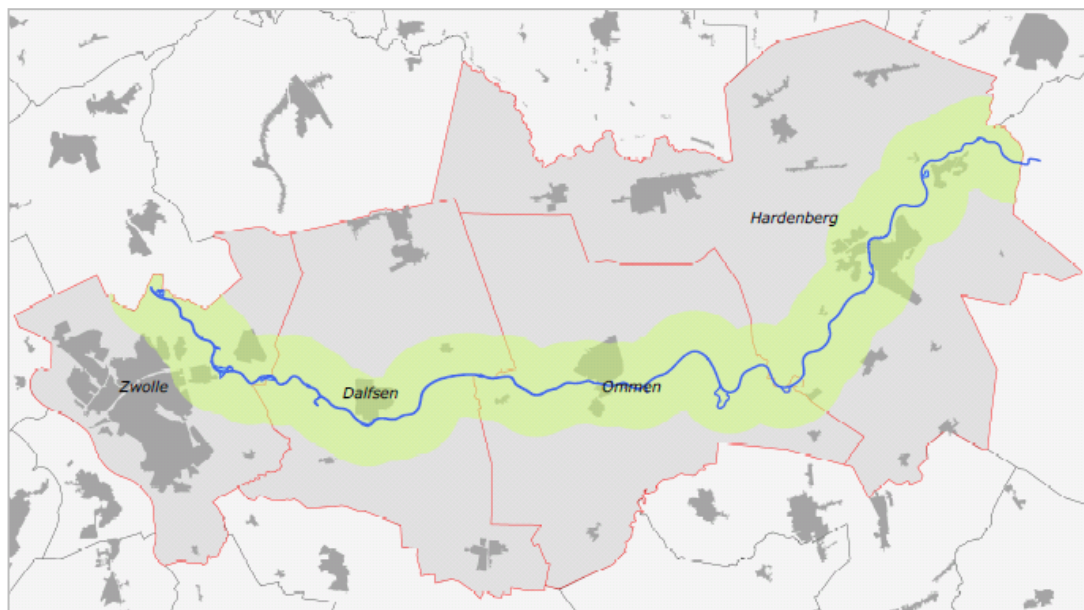
Voor dit onderzoek zijn 4.061 Vechtdalbewoners benaderd. Het Vechtdal strekt zich uit over vier gemeenten, namelijk: Zwolle, Dalfsen, Ommen en Hardenberg. Per gemeente zijn aselect 1.000 personen van 18 jaar of ouder geselecteerd uit de Gemeentelijke Basisadministratie. Er is maximaal één persoon per huishouden benaderd. Alle geselecteerde personen woonden op maximaal twee kilometer afstand van de rivier de Vecht (zie figuur 1.1). In totaal zijn er ruim 24.000 huishoudens in dit gebied.

De inwoners zijn per brief uitgenodigd om een online enquête in te vullen. In de brief stond het webadres van de enquête en een persoonlijke inlogcode.

Om de respons te verhogen is bij de brief aan inwoners van 70 jaar en ouder een schriftelijke versie van de vragenlijst met een antwoordenvolp bijgevoegd. Deze leeftijdsgroep doet over het algemeen vaker mee aan onderzoek als dit schriftelijk kan. De overige inwoners, de 70-minners, hadden ook de mogelijkheid een schriftelijke vragenlijst op te vragen.

Om deelname te bevorderen zijn onder de deelnemers 3 manden met streekproducten verloot en de "Cultuurhistorische atlas van de Vecht"!

Figuur 1.1
Onderzoeksgebied

Vragenlijst

I&O Research heeft samen met Provincie Overijssel de vragenlijst voor het bewonersonderzoek 2013 opgesteld. Hierbij was de vragenlijst van 2011 het uitgangspunt.

De vragenlijst 2013 bestond uit 57 vragen en was verdeeld in zeven vraagblokken, namelijk: wonen in het Vechtdal, waterbeleving, recreatie in het Vechtdal, veiligheid bij de Vecht, programma Ruimte voor de Vecht, lokale projecten en achtergronden. De gehele vragenlijst is terug te vinden in bijlage 1.

Uitvoering van het onderzoek

De uitnodigingsbrieven voor het onderzoek zijn in april 2013 verstuurd. Bij het verzenden van de brieven is samengewerkt met de verschillende gemeenten in het gebied. Inwoners hadden ongeveer drie weken de tijd om de vragenlijst in te vullen of in de antwoordenvolp retour te sturen.

Analyse en weging

Alle online en schriftelijk ingevulde vragenlijsten zijn verwerkt tot één databestand. Om te corrigeren voor de over- of ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen in het onderzoek is een statistische weging toegepast naar leeftijd en woongemeente.

1.3 Respons, betrouwbaarheid en representativiteit

Respons

In totaal zijn 4.061 inwoners van het Vechtdal uitgenodigd voor het onderzoek. In totaal hebben 943 inwoners deelgenomen aan het onderzoek. Dit is een respons van 23 procent (tabel 1.1). De streefrespons van 15 procent is hiermee ruimschoots behaald. De respons is tamelijk evenredig verdeeld over de vier gemeenten in het Vechtdal.

Tabel 1.1

Responsoverzicht

	Aantal uitnodigingen	Aantal respondenten	Respons
Dalfsen	974	215	22%
Hardenberg	1.059	222	21%
Ommen	1.028	260	25%
Zwolle	1.000	246	25%
Totaal	4.061	943	23%

Van de 943 ingevulde enquêtes was 70 procent online en 30 procent schriftelijk. Met name de 70-plussers hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid de vragenlijst schriftelijk in te vullen. Slechts een klein deel van de 70-plussers vulde de vragenlijst online in. Van de 70-minners heeft slechts een klein deel (ca. 10 personen) een schriftelijke vragenlijst opgevraagd.

Ouderen hebben relatief gezien iets vaker gereageerd op de uitnodiging van dit onderzoek, dan jongeren.

Betrouwbaarheid

Hoe meer deelnemers aan een onderzoek, hoe nauwkeuriger er betrouwbare uitspraken gedaan kunnen worden. In totaal hebben 943 inwoners deelgenomen aan het onderzoek. Dit is voldoende om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over alle inwoners van het Vechtdal.

Bij de behaalde respons geldt voor de resultaten in dit onderzoek een nauwkeurigheidsmarge van ± 3 procent bij een betrouwbaarheid van 95 procent. Als in dit onderzoek een uitkomst wordt gevonden van 50 procent zal met hoge waarschijnlijkheid de daadwerkelijke uitkomst, dus wanneer we alle inwoners van het Vechtdal zouden ondervragen, tussen de 47 en 53 procent liggen.

Ook op het niveau van gemeente binnen het Vechtdal kunnen tamelijk nauwkeurige uitspraken gedaan worden. In iedere gemeente zijn ruim 200 enquêtes ingevuld. Met deze respons geldt voor de resultaten in dit onderzoek op gemeenteniveau een nauwkeurigheidsmarge van $\pm 6,5$ procent. Als in dit onderzoek een uitkomst wordt gevonden van 50 procent zal met hoge waarschijnlijkheid de daadwerkelijke uitkomst, dus wanneer we alle inwoners uit het Vechtdal uit deze gemeente zouden ondervragen, tussen de 43 en 57 procent liggen.

Representativiteit

Voor dit onderzoek is een aselechte representatieve steekproef getrokken van inwoners van het Vechtdal. Middels een statistische weging op leeftijd en woongemeente is gecorrigeerd voor over- en ondervertegenwoordiging van bepaalde groepen in de respons. De gewogen resultaten van dit onderzoek zijn daarmee voor deze kenmerken representatief voor alle inwoners van het Vechtdal.

1.4 Analyse en presentatie van resultaten**Tabellen, grafieken en percentages**

In dit rapport worden vrijwel alle resultaten gepresenteerd in tabellen en grafieken met percentages. Tenzij anders vermeld, is er gepercenteerd over alle inwoners die een betreffende vraag hebben ingevuld. Het totaal aantal Vechtdalbewoners dat een vraag heeft ingevuld staat vermeld in de titel van een grafiek of tabel "(n=...)".

Significante verschillen

In dit rapport spreken we voor het gehele Vechtdal van een verschil in resultaten tussen 2011 en 2013 als dit verschil groter is dan 4 procentpunt. Binnen de gemeenten in het Vechtdal spreken we van een significant verschil in resultaten tussen 2011 en 2013 als dit groter is dan 7 procentpunt. Verschillen in uitkomsten tussen de vier gemeenten zijn statistisch getoetst met een Chikwadraattoets.

1.5 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken worden de resultaten van het onderzoek beschreven en daar waar mogelijk vergeleken met de resultaten van 2011. Hoofdstuk twee gaat over hoe inwoners het wonen in het Vechtdal beleven en hoe verbonden men zich voelt met het Vechtdal. Hoofdstuk drie gaat in op de waterveiligheid bij de Vecht. Hoofdstuk vier bespreekt recreatie in het Vechtdal. Recreëert men zelf ook in het Vechtdal? Wat doet men dan en zouden inwoners het Vechtdal aan anderen aanbevelen voor een vakantie? Hoofdstuk vijf gaat in op de bekendheid van en de waardering voor het programma Ruimte voor de Vecht in brede zin en hoofdstuk zes zoomt in op de bekendheid van en de waardering voor een aantal lokale projecten van het programma.

2 Wonen in het Vechtdal

2.1 Associaties Vechtdal

Wat voor beeld hebben inwoners van het Vechtdal bij hun woongebied? In dit onderzoek is gevraagd welk woord het eerste bij inwoners opkomt wanneer men aan het Vechtdal denkt. Een groot deel van de inwoners, namelijk 94 procent, noemt een associatie. Inwoners van het Vechtdal associëren het Vechtdal het vaakst met de woorden 'mooi' 'natuur' 'rust' en 'prachtig'. Ook denken inwoners bij het Vechtdal vaak aan de rivier de Vecht. Figuur 2.1 toont de woordenwolk van de 25 meestgenoemde woorden. Hoe groter een woord is afgebeeld hoe vaker dit genoemd is.

Inwoners van Dalfsen, Hardenberg, Ommen en Zwolle hebben over het algemeen dezelfde associaties bij het Vechtdal. Er zijn enkele accentverschillen. Zo noemen inwoners van Dalfsen relatief vaker het woord 'rust' en 'ruimte' en inwoners van Zwolle noemen relatief vaker de term 'rivier'.

Figuur 2.1

Woordenwolk 'Wat is het eerste dat bij u opkomt als u denkt aan het Vechtdal' (n=892)

2.2 Mooie plekken in het Vechtdal

Inwoners is gevraagd wat zij de mooiste plek vinden in het Vechtdal. Meerdere personen geven aan dat het Vechtdal als geheel mooi is en dat er zoveel mooie plekjes zijn. Inwoners noemen hierbij het vaakst Ommen en Dalfsen. Daarna wordt Vilsteren ook veelvuldig genoemd. Inwoners noemen ook vaak hun eigen woonplaats als mooiste plek.

Inwoners van Dalfsen noemen als mooiste plekken: Dalfsen, Vilsteren, de stuwen, Stokte, Ommen en de Vecht en de fietspaden hierlangs.

Inwoners van Hardenberg noemen als mooiste plekken: De Vecht, Hardenberg, Gramsbergen, Rheeze, de Oldemeijer, de uiterwaarden, Ommen, Beerze en de stuwen.

Inwoners van Ommen noemen als mooiste plekken: Ommen, Vilsteren, Junne, De Vecht, Lemelerberg, de steile oever, de stuwen & Beerze.

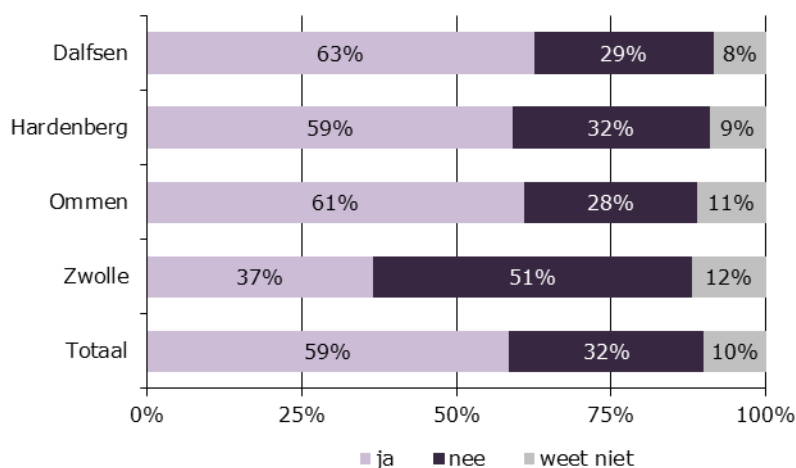
Voor inwoners van Zwolle zijn de mooiste plekken in het Vechtdal: Zwolle, Dalfsen, Berkum, stuw, de Vecht, de dijk.

2.3 Vechtdalgevoel

In hoeverre voelen inwoners zich ook echte Vechtdallers? Bijna zes op de tien inwoners voelt zich een Vechtdaller, een op de tien weet het niet en ruim drie op de tien voelt zich geen Vechtdaller. Inwoners van het Zwolse deel van het Vechtdal voelen zich aanzienlijk minder vaak een Vechtdaller dan overige Vechtdalbewoners. Zwollenaren voelen zich juist vaker niet dan wel een Vechtdaller (figuur 2.2).

Woonduur en leeftijd hangen significant samen met het Vechtdalgevoel. Inwoners die al langere tijd in het Vechtdal wonen en oudere inwoners voelen zich significant vaker een Vechtdaller dan inwoners die nog relatief kort in het Vechtdal wonen en jong zijn. Of men zich Vechtdaller voelt hangt niet samen met geslacht, wel of niet in de agrarische of toeristische sector werken en binnen of buiten de bebouwde kom wonen.

Figuur 2.2
Voelt u zich een Vechtdaller? (n=917)

In vergelijking met twee jaar geleden is het Vechtdalgevoel in alle gemeenten duidelijk toegenomen, maar met name in Zwolle en Ommen (tabel 2.1).

Tabel 2.1

Voelt zich wel een Vechtdaller, vergelijking 2011 en 2013 (n₂₀₁₃=917)

	2011	2013
Dalfsen	56%	63%
Hardenberg	51%	59%
Ommen	46%	61%
Zwolle	19%	37%
Totaal	45%	59%

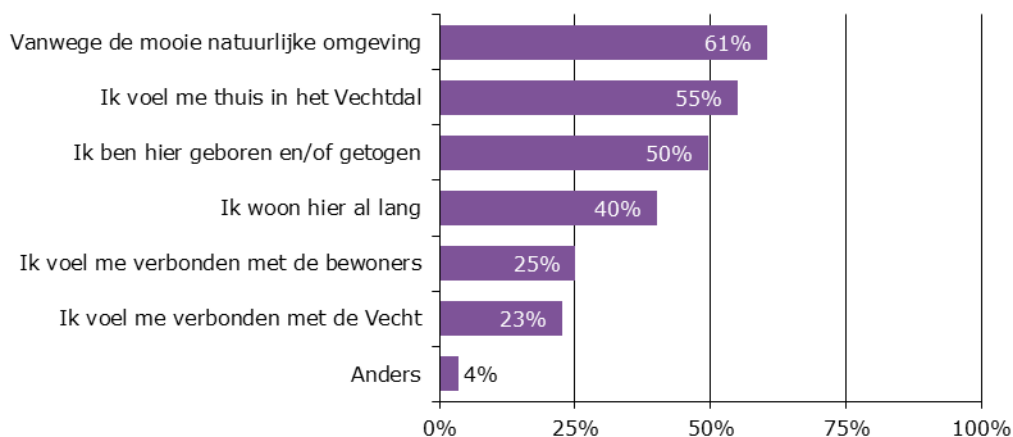
Waarom men zich een Vechtdaller voelt

De mooie natuurlijke omgeving en het thuis voelen voeden het Vechtdalgevoel het meest. Daarnaast voelt een relatief grote groep inwoners zich Vechtdaller omdat men hier geboren of getogen is (figuur 2.3).

Aan de inwoners die zich Vechtdaller voelen, is gevraagd waardoor het komt dat zij zich een Vechtdaller voelen. De uitkomsten verschillen iets per gemeente. Inwoners van Hardenberg voelen zich het vaakst Vechtdaller omdat ze er geboren en getogen zijn (63 procent). Inwoners van Ommen voelen zich vooral een Vechtdaller omdat zij zich thuis voelen in het Vechtdal en vanwege de mooie natuurlijke omgeving (beiden 67 procent). Inwoners van Dalfsen en Zwolle voelen zich vooral Vechtdaller vanwege de mooie natuurlijke omgeving (respectievelijk 68 en 72 procent).

Figuur 2.3

Waarom komt het dat u zich een Vechtdaller voelt? Meerdere antwoorden mogelijk (n=543)

Bevorderen Vechtdalgevoel

Aan alle inwoners is gevraagd wanneer zij zich (meer) een Vechtdaller zouden gaan voelen. Net als twee jaar geleden zegt ongeveer een op de tien zich nooit (meer) Vechtdaller te voelen, omdat men hier niets mee heeft. Nog eens 9 procent van de inwoners weet niet wanneer zij zich meer Vechtdaller zou voelen. Daarnaast geeft in 2013 een op de drie inwoners aan zich al een echte Vechtdaller te voelen. Bij de overige 48 procent is wel potentie om het Vechtdalgevoel te bevorderen op een of meerdere manieren.

Het Vechtdalgevoel wordt het meest versterkt door een herkenbaarder Vechtdalgebied en wanneer het Vechtdal vaker in de media wordt genoemd (tabel 2.3).

Tabel 2.2

Wanneer zou u zich (meer) een Vechtdaller gaan voelen? Meerdere antwoorden mogelijk (n=897)

	2013
Als Vechtdalgebied herkenbaarder wordt	19%
Als Vechtdal vaker wordt genoemd in de media	16%
Als ik meer weet over de geschiedenis van het Vechtdal	11%
Als er meer activiteiten en evenementen komen in het Vechtdal	11%
Als ik beter weet wat het Vechtdal is	10%
Als er meer of betere streekproducten uit het Vechtdal komen	9%
Als ik door hetzelfde soort bruggen, bankjes en andere objecten kan zien dat ik in het Vechtdal ben	9%
Als ik hier wat langer woon	7%
Als er meer aandacht is voor kunst en cultuur in het Vechtdal	6%
Als ik hier meer mensen ken, meer contact heb met anderen	5%
Als er meer boeken speciaal over het Vechtdal worden geschreven	3%
Als ik hier lid wordt van een vereniging of organisatie	2%
Als ik hier ga werken	2%
Als ik via social media lid kan worden van een Vechtdalgroep	2%
Anders	9%
Geen mening	9%
Niet van toepassing, ik voel me al een Vechtdaller	34%
Nooit, daar heb ik niets mee	9%

In drie van de vier Vechtdalgemeenten is het herkenbaarder maken van het Vechtdal de grootste stimulans voor (meer) Vechtdalgevoel. Onder Ommenaren is de grootste stimulans voor (meer) Vechtdalgevoel het organiseren van meer activiteiten en evenementen. Voor Zwollenaren is ook meer kennis van de geschiedenis van het Vechtdal een belangrijke prikkel om zich meer Vechtdaller te voelen (tabel 2.3).

Tabel 2.3

Top 3 stimulansen voor (meer) Vechtdalgevoel, per gemeente (n₂₀₁₃=897)

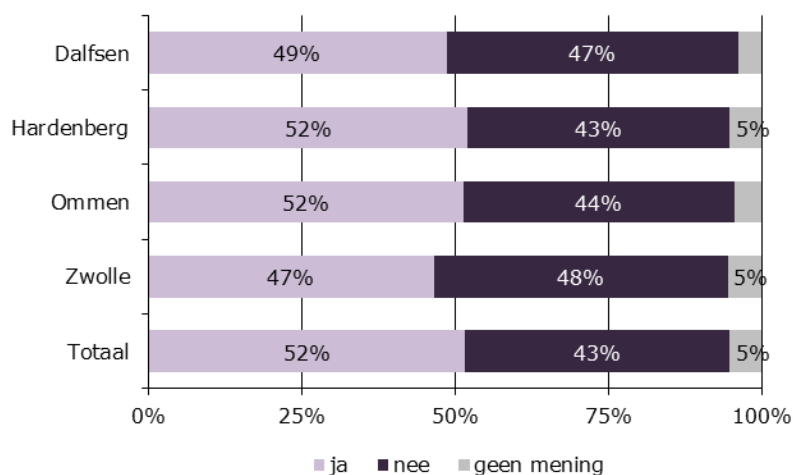
	Nr. 1	Nr. 2	Nr. 3
Dalfsen	Herkenbaarder (20%)	Vaker in media (17%)	Meer streekproducten (12%)
Hardenberg	Herkenbaarder (21%)	Vaker in media (16%)	Meer activiteiten (12%)
Ommen	Meer activiteiten (13%)	Herkenbaarder (13%)	Vaker in media (11%)
Zwolle	Herkenbaarder (25%)	Vaker in media (20%)	Kennis van geschiedenis (19%)
Totaal	Herkenbaarder (19%)	Vaker in media (16%)	Kennis van geschiedenis (11%)

2.4 Verbondenheid met plaatsen in het Vechtdal

Iets meer dan de helft van de respondenten voelt zich verbonden met andere plaatsen in het Vechtdal (figuur 2.4). Hierbij is geen verschil tussen inwoners van de verschillende Vechtdalgemeenten.

Figuur 2.4

Voelt u zich –naast uw eigen woonplaats- verbonden met andere plaatsen in het Vechtdal? (n=921)

De verbondenheid met andere plaatsen in het Vechtdal is in de afgelopen twee jaar tamelijk stabiel gebleven (tabel 2.4).

Tabel 2.4

Voelt zich wel verbonden met andere plaatsen in het Vechtdal, vergelijking 2011 en 2013 (n₂₀₁₃=921)

	2011	2013
Dalfsen	48%	49%
Hardenberg	55%	52%
Ommen	50%	52%
Zwolle	42%	47%
Totaal	50%	52%

Aan de inwoners die zich verbonden voelen met andere plaatsen in het Vechtdal, is gevraagd met welke andere plaats in het Vechtdal men de meeste verbondenheid voelt. Dit blijkt sterk samen te hangen met geografische nabijheid (tabel 2.5). Met de centraal in het Vechtdal gelegen plaatsen Dalfsen en Ommen voelen inwoners uit het gehele Vechtdal de meeste verbondenheid.

Opvallend is dat in de top 3 van de gemeenten Hardenberg en Zwolle ook de plaatsen Hardenberg en Zwolle zelf staan genoemd, terwijl expliciet gevraagd is naar de verbondenheid met een andere plaats in het Vechtdal dan de eigen woonplaats. Dit komt omdat de Vechtdalgemeenten ook uit nog een aantal andere, veelal kleinere, woonkernen bestaan. Sommige inwoners van deze woonkernen, zoals Gramsbergen of Berkum, voelen zich het meest verbonden met de grotere kern in de eigen gemeente, zoals Hardenberg of Zwolle.

Tabel 2.5

Top 3 plaatsen in het Vechtdal waar inwoners zich meest mee verbonden voelen naast de eigen woonplaats, per gemeente (n=445)

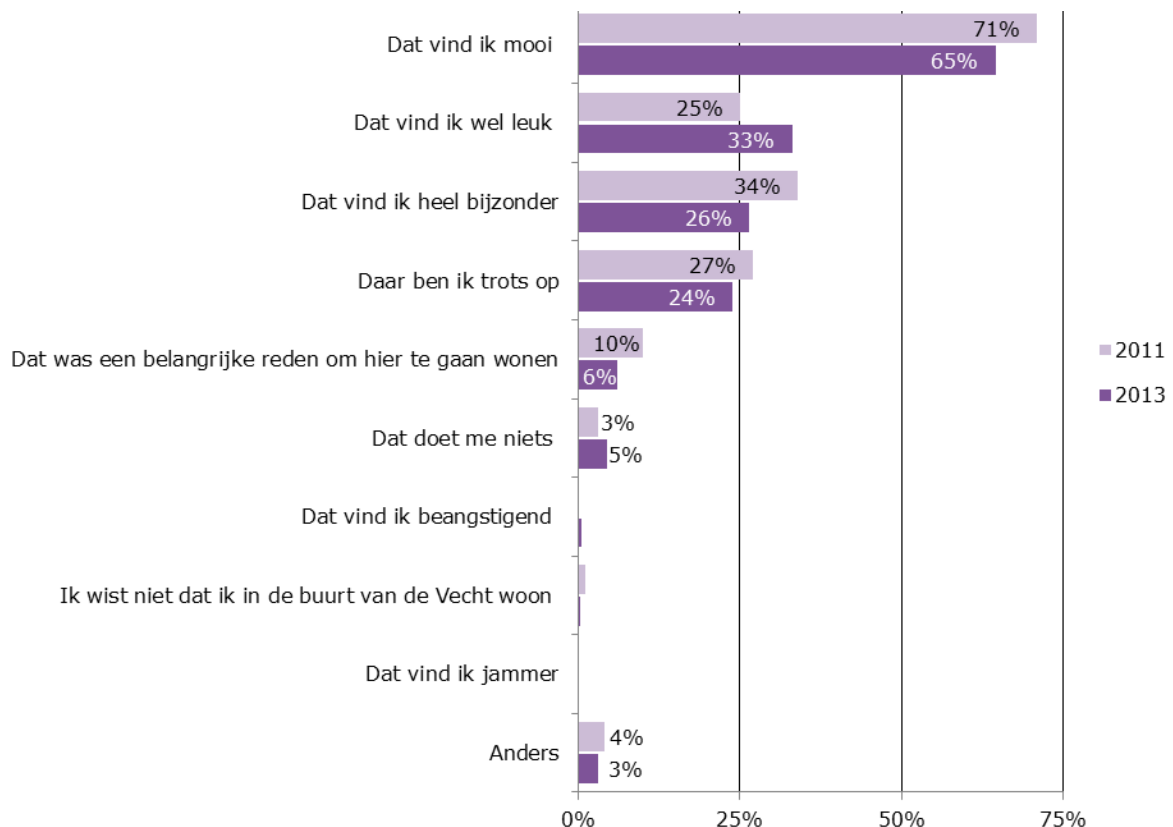
Woongemeente	Nr. 1	Nr. 2.	Nr. 3.
Dalfsen	Ommen (38%)	Zwolle (37%)	Hardenberg (9%)
Hardenberg	Gramsbergen (29%)	Ommen (23%)	Hardenberg (20%)
Ommen	Hardenberg (35%)	Dalfsen (30%)	Zwolle (24%)
Zwolle	Dalfsen (58%)	Ommen (22%)	Zwolle (7%)
Totaal	Dalfsen (24%)	Ommen (21%)	Zwolle (20%)

2.5 Vechtbeleving

Wonen in het Vechtdal betekent ook wonen in de buurt van een rivier. Hoe beleven inwoners dit? Inwoners van het Vechtdal vinden het meestal mooi, leuk en bijzonder om dichtbij de rivier de Vecht te wonen (figuur 2.6). Dit komt overeen met de Vechtbeleving van 2011. In 2013 vindt men de rivier vaker leuk en iets minder vaak mooi en bijzonder. Net als twee jaar geleden vindt vrijwel niemand het wonen nabij de Vecht beangstigend.

Figuur 2.6

Wat vindt u ervan dat u in de buurt van de rivier de Vecht woont? Maximaal drie antwoorden (n₂₀₁₃=939)

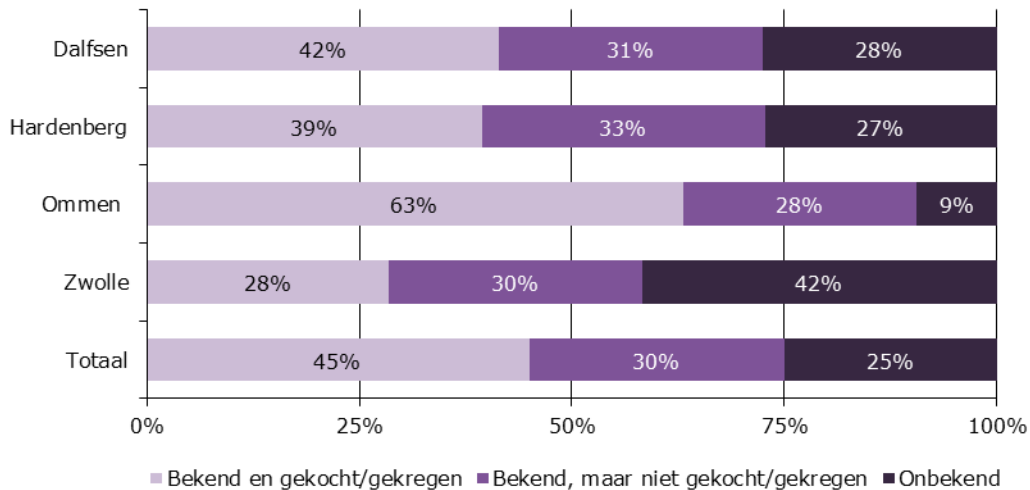

2.6 Streekproducten

Er zijn verschillende streekproducten uit het Vechtdal te koop, bijvoorbeeld Vechtdalhoning, Vechtdalvlees en Vechtdalwijn. Driekwart van de inwoners kent deze streekproducten en iets minder dan de helft van alle inwoners, namelijk 45 procent, heeft deze streekproducten wel eens gekocht of gekregen (figuur 2.5). Ommenaren zijn het meest bekend met de streekproducten en Zwollenaren het minst.

Figuur 2.5

Bent u bekend met de streekproducten die in het Vechtdal te koop zijn? (n=931)

2.7 Tevredenheid over wonen in Vechtdal

Inwoners zijn gemiddeld genomen tevreden over wonen in het Vechtdal. Men geeft hiervoor gemiddeld een rapportcijfer 8,0 (tabel 2.6). Vrijwel niemand geeft een rapportcijfer lager dan 6 voor het wonen in het Vechtdal. In Zwolle en Dalfsen beoordeelt men het wonen in het Vechtdal significant hoger dan in Ommen en Hardenberg.

Inwoners van 55 jaar en ouder zijn significant tevredener over het wonen in het Vechtdal dan jongere inwoners. Inwoners van 55 jaar en ouder beoordelen het wonen in het Vechtdal met een gemiddeld rapportcijfer van 8,1. Inwoners van 18 tot en met 34 jaar geven gemiddeld een 7,8 en de middengroep van 35 tot 54 jaar geeft gemiddeld een 7,9.

Inwoners buiten de bebouwde kom zijn significant iets tevredener over hun woonomgeving (8,2) dan inwoners binnen de bebouwde kom (8,0). Ook inwoners die werkzaam zijn in de agrarische sector of land bezitten of pachten nabij de Vecht zijn significant positiever (8,3) dan de overige inwoners. Geslacht en woonduur spelen geen significante rol bij de tevredenheid over het wonen in het Vechtdal.

Twee jaar geleden is een vergelijkbare vraag gesteld aan inwoners. Toen is gevraagd hoe tevreden men is over de eigen woonomgeving. Gemiddeld gaf men hiervoor een rapportcijfer van 7,9. De tevredenheid over het wonen in het Vechtdal is dus tamelijk stabiel.

Tabel 2.6

Hoe tevreden bent u over wonen in het Vechtdal, uitgedrukt in een rapportcijfer? (n₂₀₁₃=917)*

	2011	2013
Dalfsen	8,0	8,2
Hardenberg	7,7	7,9
Ommen	8,0	7,8
Zwolle	8,2	8,2
Totaal	7,9	8,0

* In 2011 is gevraagd naar een rapportcijfer voor de eigen woonomgeving.

3 Veiligheid bij de Vecht

3.1 Waterbewustheid

Het water in de rivier de Vecht kan onverwacht snel stijgen waardoor Vechtdalbewoners te maken kunnen krijgen met wateroverlast. Negen op de tien Vechtdalbewoners is zich van dit risico bewust. Inwoners van Dalfsen en Ommen zijn zich hiervan het meest bewust, inwoners van Zwolle het minst (tabel 3.1).

Hoe waterbewust men is hangt significant samen met hoe lang men al in het Vechtdal woont. Inwoners die hier minder dan 5 jaar wonen zijn zich minder bewust van mogelijke wateroverlast dan inwoners die al langer in het Vechtdal wonen. Van de inwoners die hier minder dan vijf jaar wonen, zegt 66 procent zich bewust te zijn van eventuele wateroverlast bij stijging van het waterpeil. Onder inwoners die hier 5 tot 10 jaar wonen is dit 83 procent en onder inwoners die hier al meer dan 10 jaar wonen is dit 89 procent. Daarnaast zijn vrouwen zich iets minder vaak bewust van mogelijke overlast van het water (85 procent) dan mannen (90 procent).

In vergelijking met twee jaar geleden is dit waterbewustzijn onder alle Vechtdalbewoners significant toegenomen. Binnen de vier gemeenten in het Vechtdal is het waterbewustzijn significant toegenomen in Zwolle en Dalfsen.

Tabel 3.1

Door stijging van het waterpeil kan wateroverlast ontstaan, was u zich hiervan bewust? (n₂₀₁₃=934)

	2011	2013
Dalfsen	88%	94%
Hardenberg	86%	89%
Ommen	93%	93%
Zwolle	58%	73%
Totaal	83%	88%

3.2 Watergevaar

Slechts een klein deel van de inwoners, namelijk 7 procent, is wel eens bang dat het water uit de Vecht de eigen woning zal bereiken (tabel 3.2). Dit komt overeen met twee jaar geleden. Net als twee jaar geleden zijn inwoners uit Zwolle en Hardenberg het vaakst bang dat rivierwater hun woning zal bereiken.

Tabel 3.2

Bent u er wel eens bang voor dat het water uit de Vecht uw woning zal bereiken? (n₂₀₁₃=936)

	2011	2013
Dalfsen	5%	3%
Hardenberg	6%	8%
Ommen	5%	6%
Zwolle	7%	8%
Totaal	6%	7%

4 Recreatie in het Vechtdal

4.1 Recreëren op of nabij de Vecht

Negen van de tien inwoners geven aan dat zij zelf wel eens bij de Vecht komen in hun vrije tijd, of dat iemand in het huishouden hier wel eens komt (tabel 4). Dat is vrijwel gelijk aan de uitkomsten van 2011, namelijk 92 procent.

Tussen inwoners van de verschillende gemeenten zijn nauwelijks verschillen wat betreft het bezoeken van de Vecht.

Tabel 4.1

Komen u of uw huisgenoten in de vrije tijd wel eens bij de Vecht? (n₂₀₁₃=918)

	2011	2013
Dalfsen	93%	91%
Hardenberg	93%	90%
Ommen	90%	91%
Zwolle	89%	88%
Totaal	92%	90%

Activiteiten op en nabij de Vecht

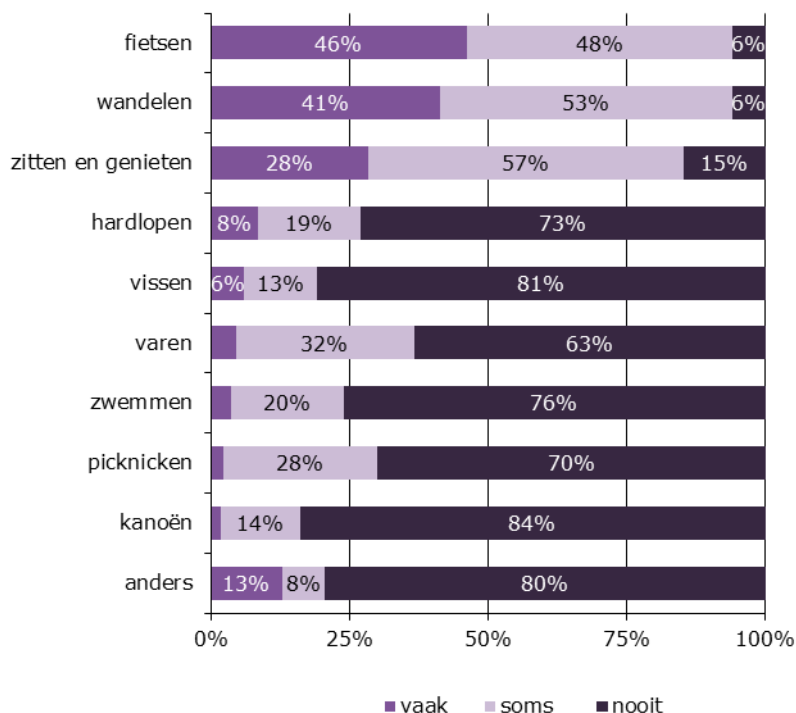
Inwoners die wel eens recreëren bij de Vecht is gevraagd waarvoor men naar de Vecht komt. In de meeste gevallen komt men in de vrije tijd naar de Vecht om hier langs te fietsen of te wandelen. Zowel fietsen als wandelen doet 94 procent van alle inwoners van het Vechtdal soms of vaak. Daarnaast komt 85 procent soms of vaak bij de Vecht om er te zitten en te genieten (figuur 4.1). Wandelen en fietsen waren twee jaar geleden ook al de meest genoemde activiteiten langs de Vecht. In 2011 bezochten respectievelijk 79 en 76 procent van de inwoners of hun huisgenoten de Vecht om te wandelen of te fietsen. Twee jaar geleden is niet gevraagd naar de activiteit 'zitten en genieten'.

De activiteiten varen, zwemmen, picknicken of kanoën langs de Vecht lijken sterk seizoensgebonden. Het zijn activiteiten die inwoners relatief eerder soms dan vaak ondernemen.

Bij anders licht een aantal inwoners toe naar de Vecht te gaan om de hond uit te laten, te kamperen, te zonnen, te mountainbiken, te roeien, te schaatsen, te scooteren, te vliegen met een drone, vogels te spotten en te lezen.

Figuur 4.1

Waarvoor komen u of uw huisgenoten in de vrije tijd wel eens bij de Vecht? (n_{min}=661)

Inwoners uit Dalfsen komen relatief vaker naar de Vecht om te fietsen of te zitten dan inwoners van andere gemeenten. Ommenaren komen vaker om te varen of te zwemmen. Inwoners van Hardenberg bezoeken de Vecht vaker dan andere Vechtdalbewoners om te vissen.

Tabel 4.2

Percentage dat zelf of waar iemand binnen het huishouden soms of vaak naar de Vecht komt voor een activiteit, naar gemeente (n_{min}=661)

	wandelen	fietsen	zitten	hardlopen	vissen	varen	zwemmen	picknick	kanoën
Dalfsen	96%	98%	89%	26%	19%	36%	22%	32%	19%
Hardenberg	93%	93%	84%	30%	26%	33%	24%	26%	17%
Ommen	92%	92%	86%	23%	14%	48%	38%	35%	20%
Zwolle	94%	96%	82%	23%	12%	29%	15%	29%	10%
Totaal	94%	94%	85%	27%	19%	37%	24%	30%	16%

Missen van recreatiemogelijkheden

Ongeveer een op de vijf inwoners geeft aan dat men zelf, of iemand anders in het huishouden recreatiemogelijkheden in het Vechtdal mist (tabel 4.3). Dit komt overeen met 2011.

Dalfsenaren die recreatiemogelijkheden missen, noemen onder andere meer picknickplekken en bankjes, terrassen langs de Vecht en een strandje.

Inwoners van Hardenberg missen een haven of plaats om een boot te water te laten gaan, een doorlopend fietspad langs de Vecht, een strandje en terrassen langs de Vecht.

Ommenaren wensen wandel- en fietspaden langs de Vecht, een (jacht)haven, meer zitmogelijkheden langs de Vecht, een goed strand en horeca.

Zwollenaren wensen vooral meer bankjes langs de Vecht. Daarnaast mist men een bootverhuur en op sommige plekken horeca.

Tabel 4.3

Missen u of uw huisgenoten recreatiemogelijkheden in het Vechtdal? (n₂₀₁₃=919)*

	2011	2013
Dalfsen	20%	18%
Hardenberg	16%	20%
Ommen	19%	24%
Zwolle	14%	15%
Totaal	17%	19%

* In 2011 gevraagd: "Zouden u of uw huisgenoten iets anders willen doen op of bij de Vecht dan u nu doet?"

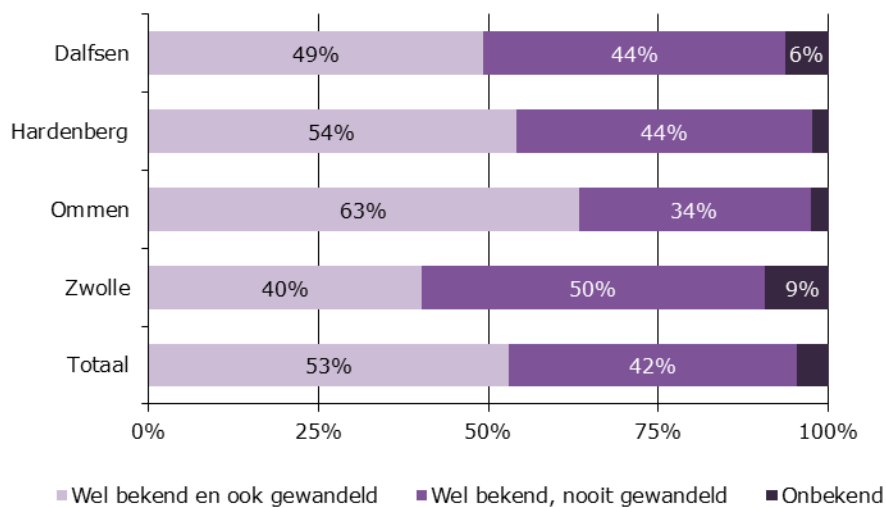
4.2 Bekendheid en gebruik van wandel- en fietsroutes

Gemarkeerde wandelroutes

Bijna alle inwoners kennen de gemarkeerde wandelroutes in het Vechtdal. Van alle Vechtdalbewoners heeft 5 procent er nog nooit van gehoord (figuur 4.2). Meer dan de helft van de inwoners heeft ook wel eens zo'n gemarkeerde wandelroute gelopen. Ommenaren hebben het vaakst wel eens zo'n gemarkeerde route gelopen (63 procent), Zwollenaren het minst vaak (40 procent).

Figuur 4.2

Bent u bekend met de verschillende gemarkeerde wandelroutes in het Vechtdal? (n=934)

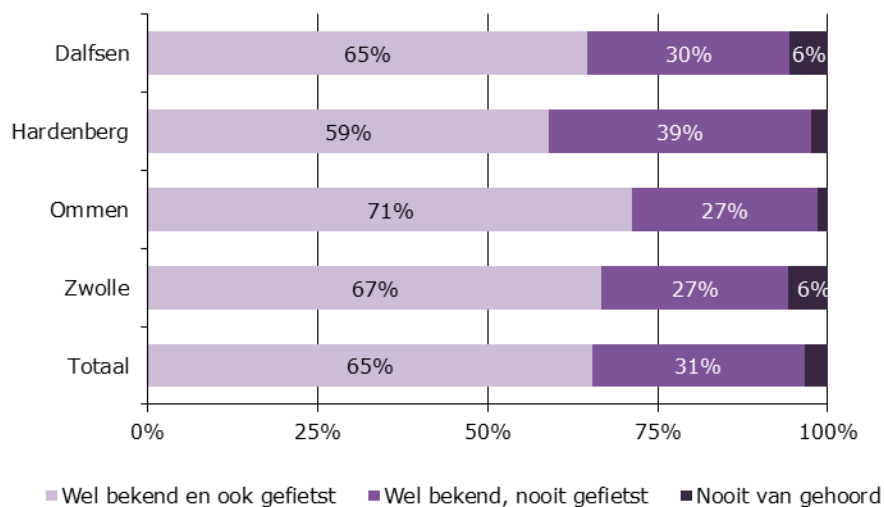

Gemarkeerde fietsroutes

De meeste inwoners zijn wel bekend met de fietsroutes in het Vechtdal (figuur 4.3). Slechts 3 procent van alle Vechtdalbewoners heeft nog nooit gehoord van de gemarkeerde fietsroutes. Bijna tweederde van de inwoners heeft wel eens een gemarkeerde route in het Vechtdal gefietst. Vechtdalbewoners hebben daarmee meer ervaring met de gemarkeerde fietsroutes dan met de gemarkeerde wandelroutes (figuur 4.2). Ommenaren hebben de fietsroutes het vaakst gefietst, inwoners van Hardenberg het minst vaak.

Figuur 4.3

Bent u bekend met de verschillende gemarkeerde fietsroutes in het Vechtdal? (n=934)

In vergelijking met twee jaar geleden is het percentage inwoners dat wel eens een gemarkeerde fietsroute in het Vechtdal heeft gefietst ongeveer gelijk gebleven (tabel 4.4).

Tabel 4.4

Percentage inwoners dat wel eens een gemarkeerde fietsroute in het Vechtdal heeft gefietst (n₂₀₁₃=934)*

	2011	2013
Dalfsen	63%	65%
Hardenberg	59%	59%
Ommen	67%	71%
Zwolle	65%	67%
Totaal	63%	65%

4.3 Voorzieningen in het Vechtdal

Net als twee jaar geleden is aan inwoners gevraagd of ze van bepaalde toeristische kenmerken van het Vechtdal graag meer of minder zou willen zien, of dat het goed is zoals het is (figuur 4.4). Voor bijna alle kenmerken geldt dat de grootste groep inwoners het goed vindt zoals het is. Daarnaast is voor bijna alle kenmerken de groep die "meer" wil groter dan de groep die "minder" wil. De uitzondering hierop vormt 'Kunst langs de Vecht'. De groep inwoners die minder kunst langs de Vecht wil is ruim twee keer zo groot als de groep die meer kunst langs de Vecht wil.

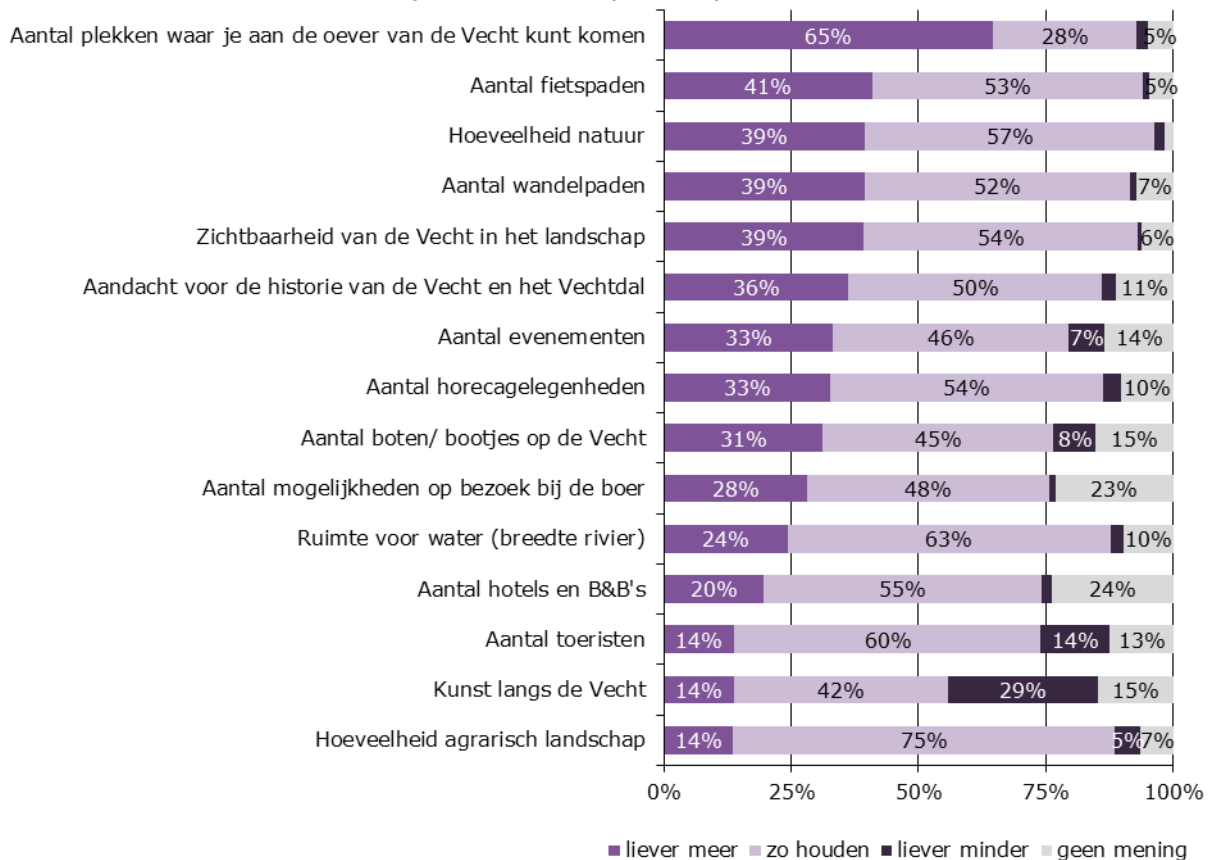
Over de hoeveelheid agrarisch landschap zijn inwoners het vaakst tevreden met hoe het nu is: 75 procent wil dit houden zo. Naast de hoeveelheid agrarisch landschap wil ook een relatief groot deel van de inwoners de hoeveelheid toeristen en de breedte van de rivier de Vecht houden zoals het is.

De grootste verandering die men wenst, betreft het aantal plekken waar men aan de oevers van de Vecht kan komen. Bijna twee derde van de inwoners wenst meer plekken om nabij de Vecht te kunnen komen.

In dit onderzoek zijn 59 inwoners betrokken die werkzaam zijn in de agrarische sector en/ of grond bezitten of pachten langs de Vecht. Deze inwoners zien significant vaker graag minder toeristen en minder toeristische voorzieningen. Ook zien zij significant vaker graag minder ruimte voor water, minder plekken om aan de oever van de Vecht te komen en minder zichtbaarheid van de Vecht. Zij zien in vergelijking met de rest van de inwoners significant vaker liever meer agrarisch landschap.

Figuur 4.4

Meer of minder in het Vechtdal, of blijven zoals het is? (n_{min}=881)

Er zijn enkele verschillen tussen de inwoners uit de verschillende gemeenten (tabel 4.5).

Inwoners van Dalfsen willen relatief vaak meer wandel- en fietspaden (respectievelijk 46 en 54 procent). Ook willen inwoners van Dalfsen relatief vaak graag meer plekken om nabij de oevers van de Vecht te komen (70 procent). Dalfsenaren noemen ook het vaakst dat zij graag meer horecagelegenheden zouden wensen (44 procent)

Inwoners van Ommen zien graag minder toeristen (20 procent). Over de hoeveelheid natuur zijn inwoners van Ommen vaker tevreden, voor 64 procent van de Ommenaren hoeft dit niet meer of minder, maar mag het zo blijven. Ook over de hoeveelheid horecagelegenheden, hotels en B&B's en mogelijkheden om op bezoek te gaan bij de boer zijn Ommenaren meer tevreden dan andere inwoners van het Vechtdal. Van de Ommenaren wil 66 procent de hoeveelheid horeca, 68 procent het aantal hotels en B&B's en 58 procent het aantal mogelijkheden op bezoek bij de boer zo houden als het is. Inwoners van Ommen zien relatief vaker liever meer ruimte voor water (32 procent).

Inwoners van Hardenberg zien graag meer boten (45 procent) en ook relatief vaak geven zij aan meer hotels en B&B's te wensen (28 procent). Inwoners van Hardenberg zien relatief vaak graag minder kunst langs de Vecht (35 procent).

Zwollenaren zien relatief vaak graag meer aandacht voor de historie van de Vecht en het Vechtdal (47 procent). Ook hebben Zwollenaren het vaakst geen mening over de hoeveelheid toeristische elementen.

In vergelijking met 2011 zijn er enkele verschillen in de wijze waarop inwoners kijken naar de hoeveelheid toeristische kenmerken.

Zo zijn inwoners in 2013 tevredener over de breedte van de rivier zoals deze nu is dan twee jaar geleden (figuur 4.5). In 2011 wilde 54 procent ruimte voor water houden zoals het is, in 2013 is dit 63 procent. Het saldo van inwoners die meer of juist minder ruimte voor water wilde is kleiner geworden.

Over de mate waarin de Vecht zichtbaar is in het landschap zijn inwoners anno 2013 ook tevredener dan in 2011. In 2011 was het saldo van inwoners die meer of minder zichtbaarheid van de Vecht wisten +47 procent. In 2011 is het saldo gedaald naar +38 procent. Het aandeel inwoners dat de zichtbaarheid van de Vecht wil houden zoals deze is, is toegenomen.

Over naar de hoeveelheid kunst langs de Vecht kijkt men in 2013 iets anders aan dan in 2011. Nog steeds zijn er meer inwoners die graag minder kunst zien, dan inwoners die meer kunst wensen. Het negatieve saldo is echter wel minder groot. In 2011 was het saldo rondom de hoeveelheid kunst -23 procent. Twee jaar later is dit -16 procent.

Tabel 4.5

Meer of minder in het Vechtdal, of blijven zoals het is? Vergelijking 2011 en 2013 (n_{min}=881)

	Percentage zo houden		Saldo meer/minder *	
	2011	2013	2011	2013
Aantal plekken waar je aan de oever van de Vecht kunt komen	-	28%	-	+63%
Aantal fietspaden	56%	53%	+42%	+40%
Aantal wandelpaden	51%	52%	+42%	+38%
Hoeveelheid natuur	54%	57%	+42%	+38%
Zichtbaarheid van de Vecht in het landschap	49%	54%	+47%	+38%
Aandacht voor historie van Vecht en Vechtdal	45%	50%	+39%	+34%
Aantal evenementen	46%	46%	+27%	+26%
Aantal horecagelegenheden	-	54%	-	+29%
Aantal boten/ bootjes op de Vecht	46%	45%	+30%	+23%
Aantal mogelijkheden op bezoek bij de boer	-	48%	-	+27%
Ruimte voor water (breedte rivier)	54%	63%	+32%	+22%
Aantal hotels en B&B's	-	55%	-	+18%
Aantal toeristen	63%	60%	-2%	0%
Kunst langs de Vecht	39%	42%	-23%	-16%
Hoeveelheid agrarisch landschap	71%	75%	+14%	+9%

* Percentage inwoners dat "meer" wil minus percentage inwoners dat "minder" wil

4.4 **Ambassadeurs van het Vechtdal**

Aantrekkelijkheid Vechtdal voor eigen recreatie

Ruim negen op de tien inwoners vindt het Vechtdal aantrekkelijk om in de eigen vrije tijd te recreëren (tabel 4.6). In alle gemeenten van het Vechtdal vindt net als twee jaar geleden ongeveer negen op de tien het Vechtdal aantrekkelijk voor recreatie in de eigen vrije tijd.

Leeftijd speelt een significante rol bij hoe aantrekkelijk men het Vechtdal acht voor de eigen recreatie. Van de 55-plussers vindt 96 procent het Vechtdal aantrekkelijk om zelf te recreëren. Van de 35 t/m 54 jarigen is dit 90 procent en van de jongeren van 18 t/m 34 jaar vindt 81 procent het Vechtdal aantrekkelijk om te recreëren.

Tabel 4.6

Percentage dat Vechtdal aantrekkelijk vindt voor recreatie in de eigen vrije tijd (n₂₀₁₃=924)*

	2011	2013
Dalfsen	91%	91%
Hardenberg	87%	89%
Ommen	92%	87%
Zwolle	94%	93%
Totaal	90%	92%

Aanbevelen Vechtdal als vakantiebestemming

Bijna twee derde van de inwoners vindt het Vechtdal zo aantrekkelijk voor recreatie, dat zij het Vechtdal *zeker wel* zouden aanbevelen aan anderen als vakantiebestemming (tabel 4.7). Dit zijn de ambassadeurs van het Vechtdal. Hoe ouder men is, hoe vaker men ambassadeur is voor het Vechtdal. Onder de 55-plussers zegt 72 procent het Vechtdal zeker wel aan te bevelen. Onder de 35- tot 54-jarigen is dit 60 procent en onder de jongeren van 18 tot en met 34 jaar is dit 44 procent.

De inwoners die het Vechtdal *zeker wel* zouden aanbevelen lichten onder andere toe dat men in het Vechtdal prachtige natuur, rust en de ruimte zal vinden. Er kan goed gewandeld en gefietst worden en er zijn mooie campings. Voor iedereen is er wat in het Vechtdal. Oudere inwoners (55+) zijn vaker ambassadeur van het Vechtdal dan inw

Daarnaast zou ruim een kwart het Vechtdal *waarschijnlijk wel* aanbevelen. Deze inwoners lichten opnieuw toe dat het Vechtdal heel mooi is. Sommigen geven aan dat ze het alleen zouden aanbevelen als personen op zoek zijn naar rust en natuur. Ook geven sommige inwoners aan niet direct te zitten wachten op nog meer toeristen. Een inwoner verwoordt dit als volgt: "Het Vechtdal is prachtig voor de beleving en daarom kun je je er moeilijk over stil houden, maar toeristen geven veel overlast en rotzooi."

Van de inwoners zegt 6 procent het Vechtdal (*waarschijnlijk niet*) aan te bevelen aan anderen. Hierbij lichten meerdere inwoners toe dat er al te veel toeristen zijn en dat men het rustig wil houden. Andere redenen om het Vechtdal niet aan te bevelen zijn dat er geen zandstrand is, er altijd wind is en het vaak waterkoud is, er zoveel andere mooie plekken in en buiten Nederland zijn, er relatief weinig bezienswaardigheden, evenementen en musea zijn.

Onder Ommenaren zijn meer ambassadeurs van het Vechtdal dan in de andere gemeenten. Ruim zeven op de tien Ommenaren zou het Vechtdal zeker wel aanbevelen aan anderen. Onder Zwollenaren zijn relatief de minste ambassadeurs te vinden. Minder dan de helft van de Zwollenaren zou het Vechtdal zeker wel aanbevelen bij anderen (tabel 4.7). Onder de inwoners van Hardenberg is de grootste groep die (waarschijnlijk) het Vechtdal niet zal aanbevelen.

Tabel 4.7

Zou u het Vechtdal aanbevelen aan anderen om op vakantie te gaan? (n=940)

	Waarschijnlijk wel		Waarschijnlijk niet		Weet ik niet
	Zeker wel			Zeker niet	
Dalfsen	60%	29%	4%	2%	5%
Hardenberg	61%	28%	7%	4%	0%
Ommen	71%	23%	3%	0%	4%
Zwolle	45%	38%	6%	1%	10%
Totaal	62%	27%	5%	1%	5%

5 Programma Ruimte voor de Vecht

Dit hoofdstuk gaat over de bekendheid van en waardering voor het programma Ruimte voor de Vecht. Deelnemers aan het onderzoek konden hun waardering voor het programma en specifieke onderdelen van het programma toelichten. In dit hoofdstuk worden enkele toelichtingen en suggesties uitgelicht. Alle open antwoorden zijn terug te vinden in de bijlage.

5.1 Bekendheid

Ruim tweederde van de inwoners, namelijk 68 procent heeft al eens iets gehoord of gelezen over het programma Ruimte voor de Vecht (tabel 5.1). Inwoners van 55 jaar en ouder zijn vaker bekend met het programma (73 procent), dan de middengroep van 35 tot 54 jaar (66 procent) en jongeren tot en met 34 jaar (49 procent). Ook de woontijd hangt significant samen met de bekendheid van het programma. Hoe langer men in het Vechtdal woont, hoe bekender men is met het programma. Van de inwoners die hier minder dan vijf jaar wonen is 55 procent bekend met het programma. Van de inwoners die hier vijf tot tien jaar wonen kent 62 procent het programma en van de inwoners die hier meer dan 10 jaar wonen kent 70 procent het. Mannen hebben significant vaker over het programma gehoord of gelezen (78 procent) dan vrouwen (61 procent) en inwoners die werken in de agrarisch of toeristische sector of land hebben nabij de Vecht hebben ook significant vaker over het programma gehoord (79 procent) dan de overige inwoners (68 procent).

In 2011 had 64 procent al eens over het programma gehoord (tabel 5.1). Het programma is het meest bekend in Ommen. Onder Zwollenaren geniet het programma de minste bekendheid. In Dalfsen is de bekendheid van het programma het meest toegenomen, namelijk van 60 tot 67 procent. Dit verschil is echter niet significant.

Tabel 5.1

Percentage dat al eens iets gehoord of gelezen heeft over het programma Ruimte voor de Vecht ($n_{2013}=925$)

	2011	2013
Dalfsen	60%	67%
Hardenberg	65%	71%
Ommen	76%	77%
Zwolle	52%	57%
Totaal	64%	68%

5.2 Meanderen van de Vecht

Oorspronkelijk was de Vecht kronkelig met meanders. Door menselijk handelen is de rivier rechtgetrokken. Het programma Ruimte voor de Vecht zet zich in om de Vecht weer meer te laten kronkelen, onder andere door het meer ruimte te geven aan het water.

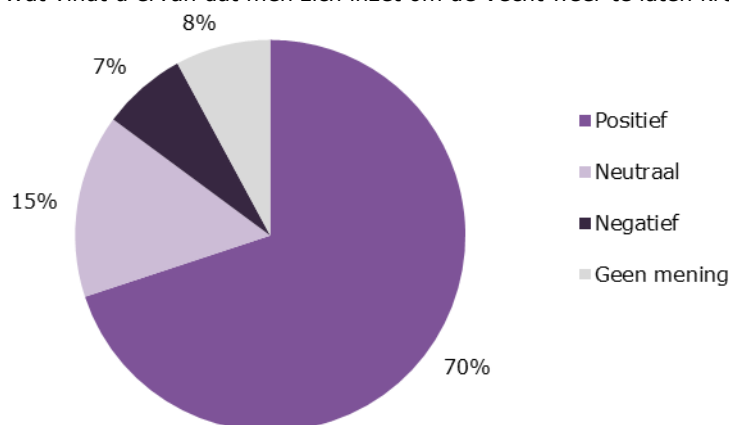
Bijna driekwart van de inwoners is met deze aanpak bekend (tabel 5.2). In Hardenberg en Ommen is men hier het vaakst mee bekend, in Zwolle het minst vaak. In vergelijking met twee jaar geleden is de bekendheid nauwelijks toegenomen.

Tabel 5.2
Percentage dat bekend is met het laten meanderen van de Vecht (n=929)

	2011	2013
Dalfsen	62%	69%
Hardenberg	75%	76%
Ommen	74%	76%
Zwolle	57%	61%
Totaal	69%	73%

Aan alle inwoners is gevraagd wat zij vinden van de inzet om de Vecht weer te laten kronkelen. Ook de inwoners die nog niet bekend waren met het initiatief is deze vraag voorgelegd. Zeven van de tien inwoners zijn positief over het initiatief, 15 procent is neutraal en 7 procent is negatief (figuur 5.1). Er zijn geen verschillen in mening tussen inwoners van de verschillende gemeenten.

Figuur 5.1
Wat vindt u ervan dat men zich inzet om de Vecht weer te laten kronkelen? (n=928)

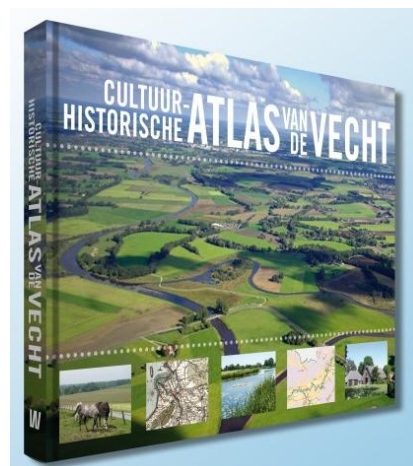
Enkele deelnemers aan het onderzoek geven een toelichting op hun oordeel. Het kronkelen is mooi, prachtig en natuurlijk. Daarnaast geven verschillende respondenten nog suggesties, namelijk dat het allemaal niet te veel mag gaan kosten en dat het niet over 10 jaar weer rechtgetrokken moet worden. Verder licht men toe dat de Vecht bevaarbaar moet blijven en dat ook gedacht wordt aan de afvoer van water en de veiligheid van bewoners.

5.3 Specifieke producten en activiteiten

Cultuurhistorische atlas van de Vecht

Bijna tweederde van alle inwoners kent de cultuur-historische atlas niet. Een ruime eenderde kent de atlas juist wel. Van de groep die de atlas wel kent, heeft iets minder dan de helft de atlas ook daadwerkelijk gelezen. Van alle inwoners heeft iets minder dan een op de zes de cultuur-historische atlas gelezen.

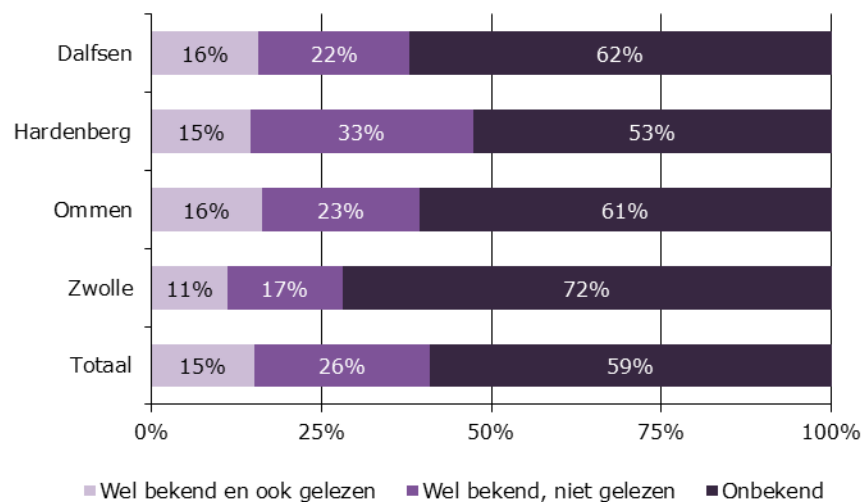
De atlas is het minst bekend onder inwoners van het Vechtdal in de gemeente Zwolle. Van hen kent 28 procent de atlas.

Eerder gaven juist Zwollenaren relatief vaak aan graag meer aandacht te wensen voor de historie van het Vechtdal. Meer bekendheid van de cultuur-historische atlas kan hier mogelijk aan bijdragen. In Hardenberg is de atlas het meest bekend. Hier kent bijna de helft van de inwoners de atlas (figuur 5.2).

Figuur 5.2

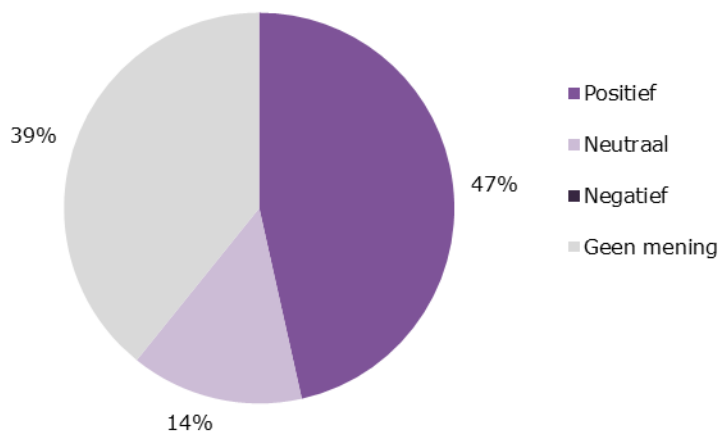
Kent u het boek Cultuurhistorische atlas van de Vecht? (n=935)

Van de inwoners die de cultuur-historische atlas kennen is 47 procent positief, 14 procent is neutraal en niemand is negatief. Ook heeft een relatief groot deel geen mening (figuur 5.3).

Figuur 5.3

Wat vindt u van de Cultuurhistorische atlas van de Vecht? (n=363)

Enkele toelichtingen:

- "Stel het boek gratis of met hoge korting beschikbaar."
- "Boek is volgens boekhandel in Hardenberg uitverkocht en er komt geen volgende druk. Jammer! Ik heb het boek in de bibliotheek geleend, maar had het graag willen kopen."
- "Maak het boek digitaal beschikbaar."

Magazine 'Editie Vechtdal Overijssel'

Het magazine 'Editie Vechtdal Overijssel' verschijnt 5 keer per jaar en wordt huis-aan-huis bezorgd. Ruim acht op de tien Vechtdalbewoners kent dit magazine. Tweederde van alle inwoners leest het magazine ook soms of meestal (figuur 5.4).

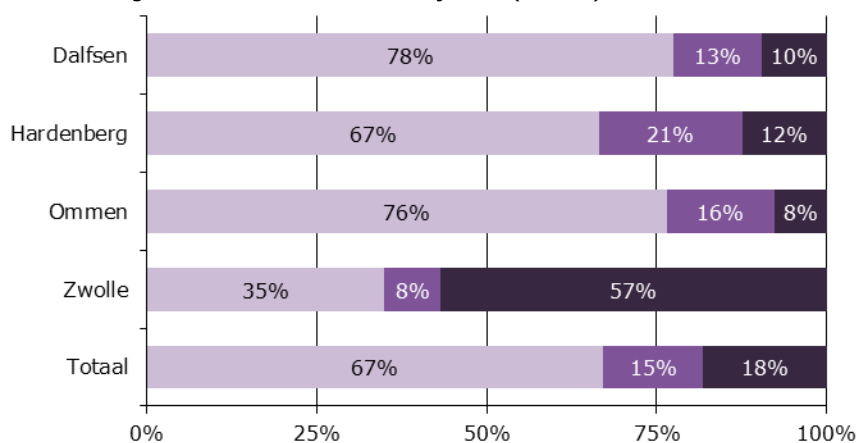
Onder inwoners van Zwolle is dit magazine aanzienlijk minder bekend dan onder de inwoners van de andere gemeenten. Minder dan de helft van de Zwollenaren kent het magazine.

Een aantal deelnemers aan het onderzoek geeft aan dat zij het Magazine niet hebben ontvangen.

Figuur 5.4

Kent u het magazine 'Editie Vechtdal Overijssel'? (n=938)

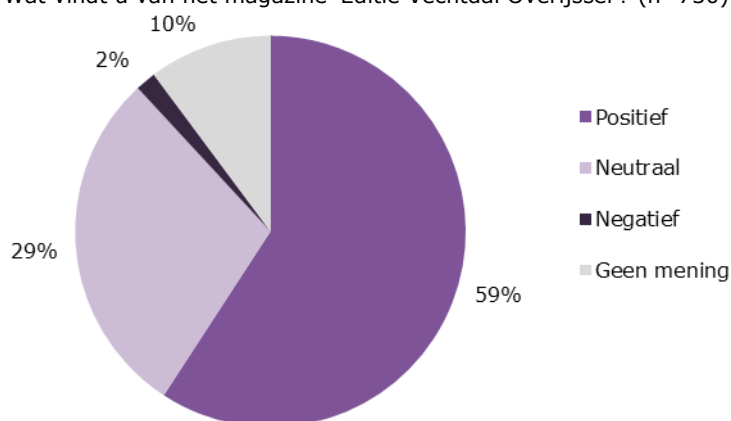

■ Wel bekend en lees ik soms of vaak ■ Wel bekend, lees ik (bijna) nooit ■ Onbekend

Aan de inwoners die het magazine 'Editie Vechtdal Overijssel' kennen, is gevraagd wat men hiervan vindt. Ongeveer drie van de vijf inwoners die bekend zijn met het magazine zijn positief hierover. Bijna drie op de tien is neutraal en een klein deel, namelijk 2 procent is negatief. De resterende 10 procent heeft geen mening (figuur 5.5).

Figuur 5.5

Wat vindt u van het magazine 'Editie Vechtdal Overijssel'? (n=730)

Enkele toelichtingen:

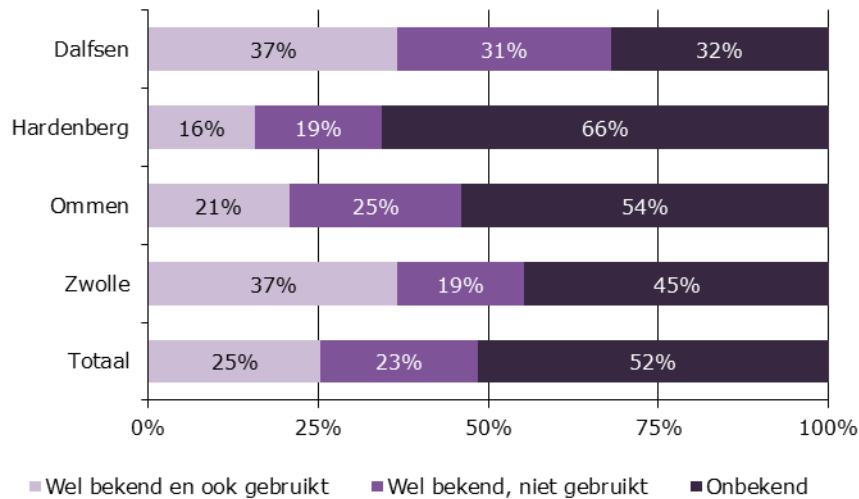
- "Om aandacht te krijgen voor thema's aangaande de Vecht is het beter lokale wijkbladen te gebruiken dan een huis-aan-huisfolder. De wijkbladen worden beter gelezen en bewaard."
- "Geld steken in een magazine vind ik niet meer van deze tijd. Een app ontwikkelen met alle evenementen, geschiedenis en bezienswaardigheden met openingstijden past meer."
- "Het magazine zou wel iets minder 'reclame-achtig' mogen."
- "Magazine 'Editie Vechtdal Overijssel' is een mooi blad. Maar mag van mij voornamelijk om natuurbehoud minder vaak per jaar verschijnen!"

Verhalenpalen

De verhalenpalen zijn zuilen met een pedaal. Als men op het pedaal trapt, wekt men energie op en is een verhaal te horen over de locatie. Iets minder dan de helft van de inwoners kent de verhalenpalen (figuur 5.6). De verhalenpalen zijn het meest bekend in Dalfsen en Zwolle en het minst bekend in Hardenberg.

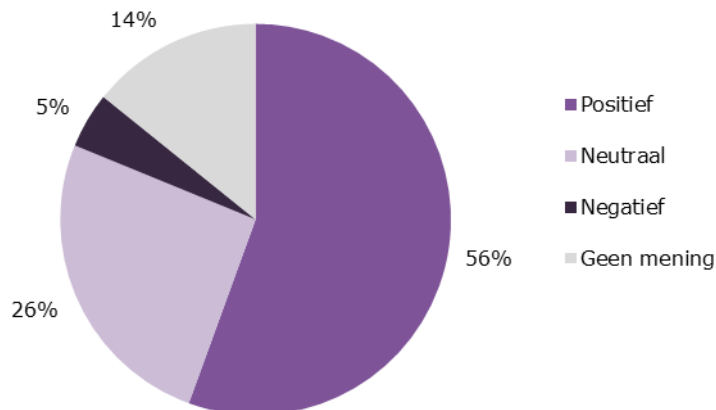

Figuur 5.6
Kent u de verhalenpalen? (n=935)

Inwoners die de verhalenpalen kennen, is gevraagd naar hun mening hierover. Iets meer dan de helft is positief. Ruim een kwart is neutraal en een klein deel, namelijk 5 procent is negatief (figuur 5.7).

Figuur 5.7
Wat vindt u van de verhalenpalen? (n=482)

Enkele toelichtingen:

- "Ik vond de verhalen bij de verhalenpalen in Berkum niet zo boeiend, weinigzeggend en vooral ook niet zo boeiend verteld."
- "Verhalenpalen zijn mooi/leuk maar alleen als ze het ook doen."
- "Verhalenpalen staan soms direct naast de bankjes waar mensen zitten- en dan hoor je elke keer opnieuw de verhalen als voorbijgangers er op trappen. Beter om ze wat verder weg te plaatsen."
- "Verhalenpalen goed initiatief. Jammer dat je geen contact kan opnemen om door te geven wanneer een paal kapot is".
- "Verhalenpalen zijn te luidruchtig."
- "Kinderachtige uitvoering met niet professionele stemmen van plaatselijk bekende personen, zeer ontsierend element in de natuur en in deze tijd van overvloedige toegang tot alle media een zeer ouderwets apparaat"

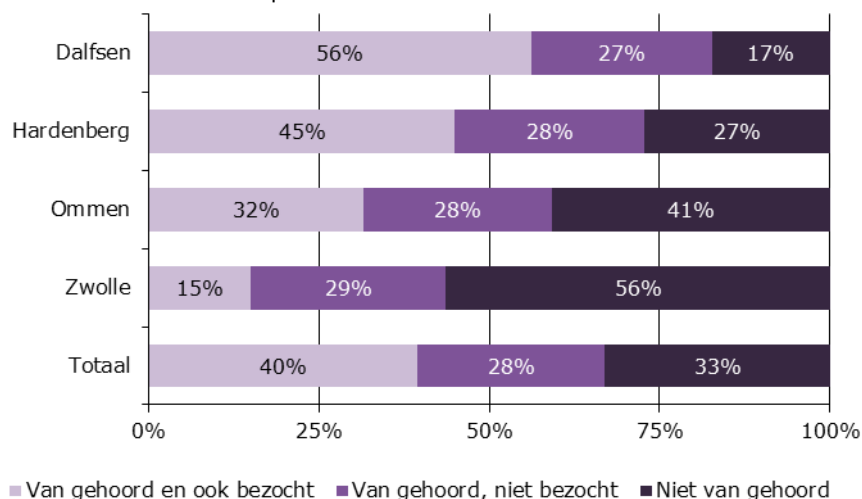
Uitzichtpunten

Om de zichtbaarheid van de Vecht in het landschap te verbeteren zijn en worden nieuwe uitzichtpunten gemaakt, zoals extra veerponten, bruggen, uitkijktorens, uitkijkheuvels en strandjes.

Tweederde van de inwoners is bekend met de uitzichtpunten (figuur 5.8) en vier op de tien inwoners van het Vechtdal heeft ook wel eens zo'n uitzichtpunt bezocht. In Dalfsen zijn de uitzichtpunten het meest bekend. In Zwolle het minst. Van de Zwollenaren die de uitzichtpunten wel kennen, heeft het grootste deel ze niet bezocht.

Figuur 5.8

Kent u de nieuwe uitzichtpunten om de zichtbaarheid van de Vecht te verbeteren? (n=938)

Twee jaar geleden was men ook al bezig met deze uitzichtpunten en is de vraag naar de bekendheid hiervan ook gesteld. In 2011 waren deze uitzichtpunten nog minder bekend, toen kende 58 procent de nieuwe uitzichtpunten (tabel 5.3). Met name onder Dalfsenaren en Zwollenaren is de bekendheid van de nieuwe uitzichtpunten toegenomen in de afgelopen twee jaar.

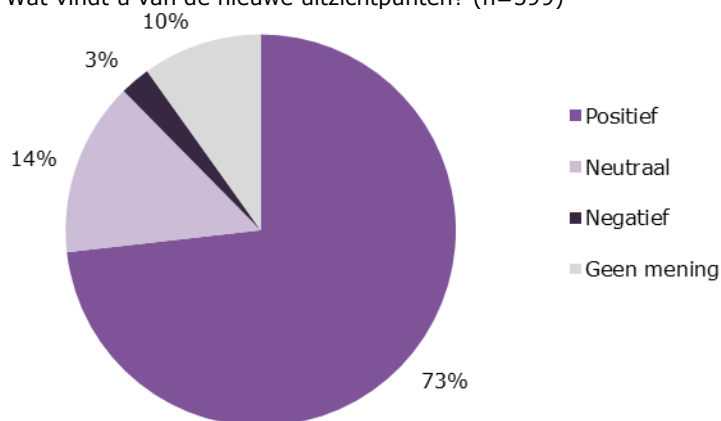
Tabel 5.3

Percentage dat bekend is met de nieuwe uitzichtpunten (n₂₀₁₃=938)

	2011	2013
Dalfsen	58%	83%
Hardenberg	72%	73%
Ommen	55%	59%
Zwolle	34%	44%
Totaal	58%	67%

Aan de inwoners die de uitzichtpunten kennen is gevraagd wat ze hiervan vinden. Bijna driekwart van de inwoners is hierover positief. Daarnaast is 14 procent neutraal en 3 procent negatief. In vergelijking met de verhalenpalen, het magazine en de atlas zijn inwoners over de uitzichtpunten uitgesprokener positief (figuur 5.9).

Figuur 5.9
Wat vindt u van de nieuwe uitzichtpunten? (n=599)

Enkele toelichtingen:

- "Denk aan een goede bereikbaarheid van nieuwe uitzichtpunten e.d. voor invaliden"
- "Zorg er wel voor dat er voldoende rustgebieden voor natuur overblijven."
- "Vraag meer aandacht voor deze punten in de regionale en landelijke bladen."
- "Ik vind dit heel erg positief. Laat de Vecht maar meer zien."
- "De boombeplanting langs de Vecht is mij te dicht, hierdoor is het zicht op de Vecht in de zomer verloren."
- "Er zijn meer bankjes gewenst bij mooie uitzichtpunten bij de fiets/wandel routes"
- "Hopelijk verdwijnt de natuur niet te veel onder alle toeristische aantrekkelijke bezienswaardigheden als bruggetjes, veerponten, uitzichtpunten en dergelijke."

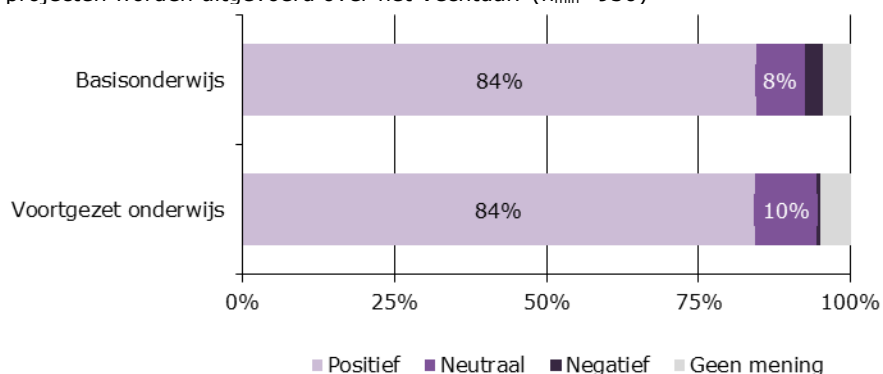
Voorlichting in onderwijs

Leerlingen van groep 5 tot en met groep 8 van de basisscholen in het Vechtdal krijgen 1 dag per jaar les over het Vechtdal. Dit is een les over cultuur, landschap, natuur en geschiedenis. Leerlingen van het voortgezet onderwijs werken samen aan een project dat te maken heeft met de Vecht.

De meeste inwoners van het Vechtdal zijn positief over de initiatieven in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs (figuur 5.10).

Figuur 5.10

Wat vindt u ervan dat in het basisonderwijs 1 dag wordt lesgegeven en in het voortgezet onderwijs projecten worden uitgevoerd over het Vechtdal? (n_{min}=930)

Enkele toelichtingen:

- "Er mogen wat mij betreft meer projecten in het onderwijs gehouden worden, zowel basisschool als mbo. Er zou misschien meer gedaan kunnen met bijvoorbeeld maatschappelijke stage: met ouderen wandelen langs authentieke stukjes Vechtdal"
- "Het lijkt me dat de lessen in het basisonderwijs wel wat uitgebreid mogen worden. 1 dag per jaar is wel erg weinig."
- "Laat de les in de basisschool/VO laten uitvoeren door een kenner"
- "Positief als er meer aandacht aan het Vechtdal wordt gegeven, ook in het onderwijs. Goed om kinderen bewust te maken van de omgeving waarin ze wonen."

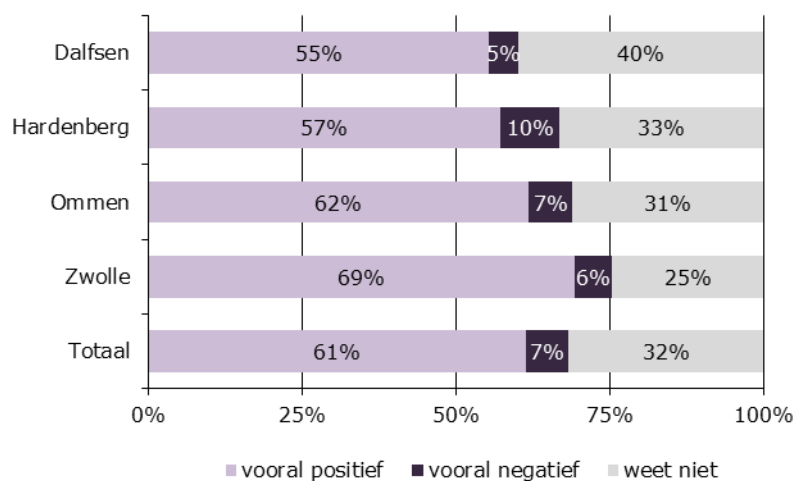
5.4 Algemeen oordeel

Aan de inwoners die het programma Ruimte voor de Vecht kennen is gevraagd wat ze van dit programma vinden. Iets minder dan twee derde is vooral positief over het programma Ruimte voor de Vecht. Iets minder dan een derde heeft geen mening en de resterende 7 procent is vooral negatief (figuur 5.11).

Inwoners die positief zijn over het programma noemen vooral dat de natuur mooier wordt en dat er ruimte komt voor de natuur. Ook wordt het veiliger. De kleine groep inwoners die negatief is, licht toe dat het veel geld kost en dat het ten koste gaat van de boeren.

Figuur 5.1

Hoe staat u tegenover het programma Ruimte voor de Vecht? (n=615)

Inwoners van het Vechtdal zijn positiever over het programma Ruimte voor de Vecht dan twee jaar geleden (tabel 5.4). In 2011 was 55 procent van de inwoners vooral positief, in 2013 is dit 62 procent. Vooral in Ommen en Zwolle zijn inwoners positiever gaan denken over het programma.

Tabel 5.4

Percentage dat vooral positief is over het programma Ruimte voor de Vecht (n=615)

	2011	2013
Dalfsen	60%	55%
Hardenberg	54%	57%
Ommen	54%	62%
Zwolle	57%	69%
Totaal	55%	62%

6 Lokale projecten in het Vechtdal

Binnen het programma Ruimte voor de Vecht worden ook een aantal lokale projecten uitgevoerd. In elk van de vier gemeenten in het Vechtdal worden lokale projecten georganiseerd. Dit hoofdstuk gaat over de lokale projecten in het Vechtdal. In vier paragrafen passeren de lokale projecten per gemeente de revue.

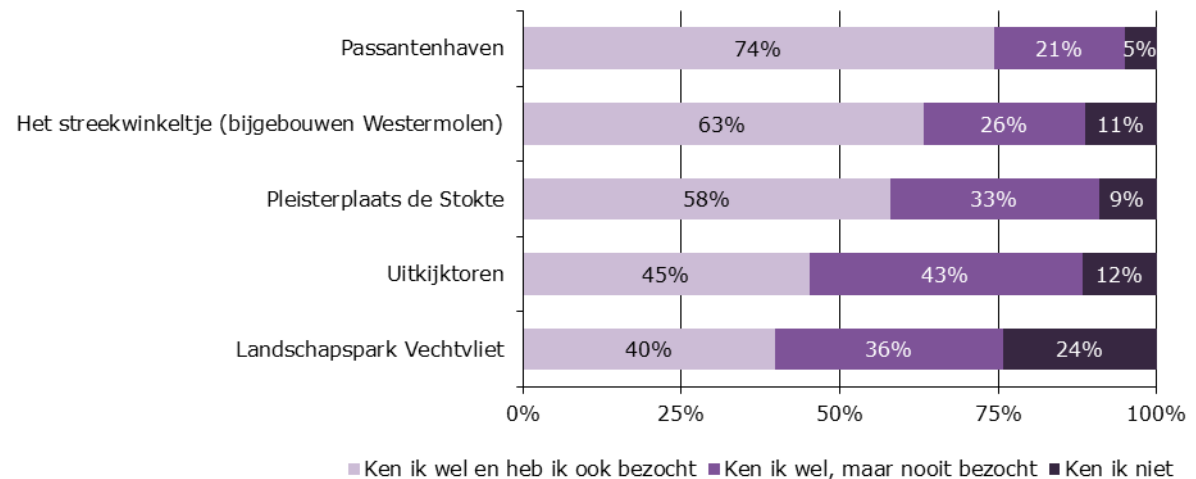
6.1 Dalfsen

Bekendheid lokale projecten

In Dalfsen zijn er vijf in het oog springende projecten uitgevoerd, of nog in uitvoering. Het gaat dan om Landschapspark Vechtvliet, de uitkijktoren, Pleisterplaats de Stokte, het streekwinkeltje in de bijgebouwen van de Westermolen en de Passantenhaven. Van deze vijf projecten is de Passantenhaven het meest bekend onder Dalfsenaren en ook het vaakst bezocht. Bijna alle Dalfsenaren, namelijk 95 procent, kent de haven en driekwart heeft deze ook wel eens bezocht. Landschapspark Vechtvliet is het minst bekend en het minst vaak bezocht. Ongeveer driekwart van de inwoners van Dalfsen kent dit project en vier op de tien inwoners heeft dit park wel eens bezocht (figuur 6.1).

Figuur 6.1

Kent u de volgende lokale projecten? (n_{min}=205)

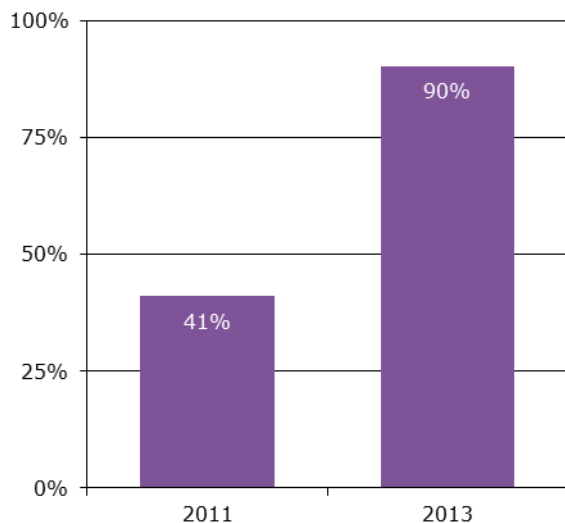
Uitgelicht: het Waterfront

Het project Waterfront gaat over het veranderen van het gebied tussen de Vechtbrug en de passantenhaven in Dalfsen.

Negen op de tien inwoners heeft wel eens iets gezien, gehoord of gelezen over het Waterfront. Dit is aanzienlijk meer dan in 2011, toen slechts 41 procent van de inwoners wel eens gehoord, gezien of gelezen had over het Waterfront (figuur 6.2).

Figuur 6.2

Heeft u wel eens iets gezien, gehoord of gelezen over het Waterfront? (n=209)

Aan de inwoners die wel eens iets gehoord, gezien of gelezen hebben over het Waterfront is gevraagd hoe men hier tegenover staat: vooral positief, vooral negatief, of geen mening. Van alle inwoners die wel eens gezien, gehoord of gelezen hebben over het Waterfront heeft 32 procent hier geen mening over.

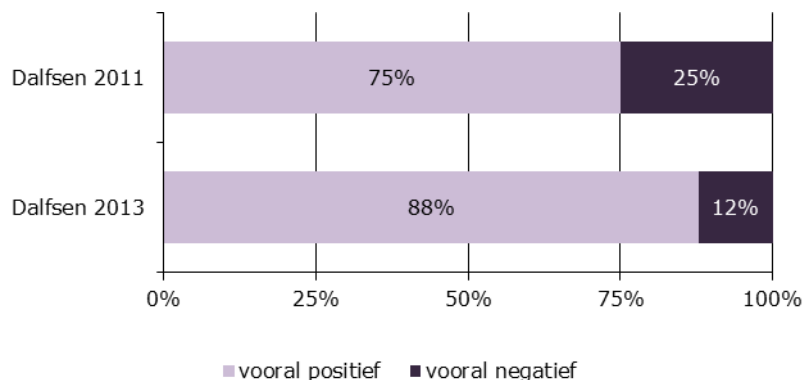
Twee jaar geleden is deze vraag ook gesteld, maar kon men alleen kiezen uit de antwoordopties 'vooral positief' of 'vooral negatief' en was er geen mogelijkheid om geen mening te kiezen. Om een vergelijking te kunnen maken tussen de onderzoeken uit beide jaren zijn de inwoners die hebben aangegeven geen mening te hebben in 2013 buiten beschouwing gelaten.

Dalfsenaren staan aanzienlijk vaker positief dan negatief tegenover het Waterfront (figuur 6.3). In 2013 is 88 procent vooral positief en 12 procent vooral negatief. Twee jaar geleden was het aandeel positief gestemden iets minder groot, namelijk 75 procent.

De achterliggende redenen die Dalfsenaren hebben voor hun positieve houding danwel negatieve houding ten opzichte van het Waterfront komen grotendeels overeen met twee jaar geleden.

Figuur 6.3

Staat u vooral positief of negatief tegenover het Waterfront? (n=131)

Vooraf positief omdat...:

- "Dalfsen hierdoor meer betrokken is bij de Vecht."
- "dit past in het aanzicht van Dalfsen."
- "er winkels en appartementen bijkomen."
- "het aanzicht van Dalfsen verbetert."
- "het uniek wordt."
- "het zorgt voor een betere centrale plaats voor evenementen enzovoort."
- "het geweldig mooi wordt."
- "het een mooie plek wordt om te wonen lijkt me."
- "het ook goed is voor het toerisme"
- "de bewoners van Dalfsen goed worden voorgelicht."

Vooraf negatief omdat...:

- "dit het aangezicht van Dalfsen afbreekt."
- "er geen betaalbare huur woningen komen."
- "het project te lang duurt."
- "er teveel wordt gebouwd."
- "het project geen vernieuwende architectuur kent."
- "het gebied te laag ligt."
- "hiervoor het in een perfecte staat verkerende voormalige gemeentehuis moest worden gesloopt."
- "het veel te duur is en nogal pretentius."
- "er volgens mij te veel verandert en het allemaal veel te modern wordt."

6.2 **Hardenberg**

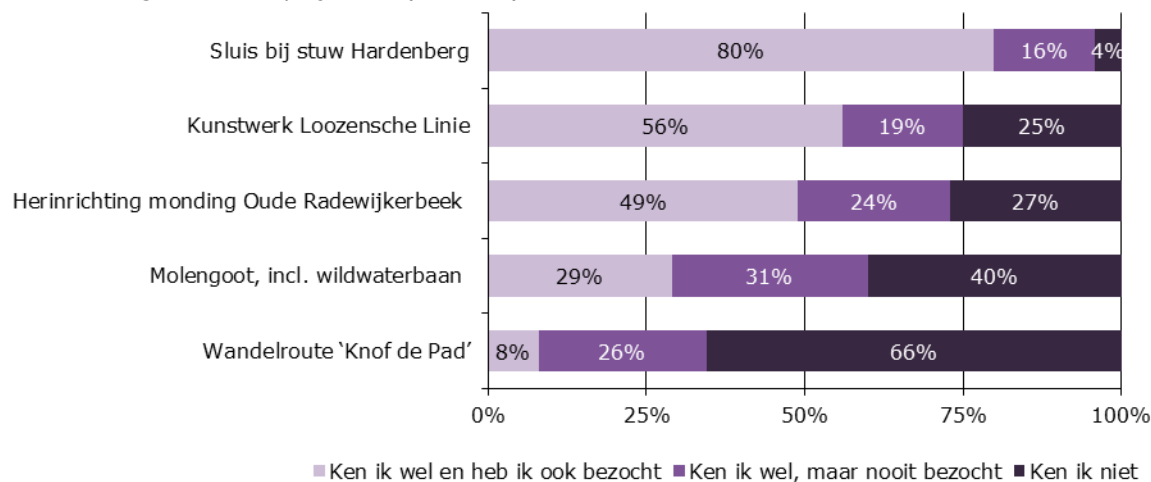
Bekendheid lokale projecten

In Hardenberg zijn er eveneens vijf in het oog springende projecten uitgevoerd, of nog in uitvoering. Het betreft de wandelroute 'Knof de Pad', Molengoot, inclusief wildwaterbaan, de herinrichting van de monding oude Radewijkerbeek, het kunstwerk Loozensche Linie en de sluis bij de stuw Hardenberg.

Van deze vijf lokale projecten is de sluis bij stuw Hardenberg het meest bekend. Bijna alle Hardenbergers, namelijk 96 procent, kent deze sluis. Acht van de tien inwoners van Hardenberg heeft de sluis ook al eens bezocht. De wandelroute 'Knof de Pad' is het minst bekend. Een derde van de inwoners van Hardenberg kent deze wandelroute voor kinderen en 8 procent heeft de wandelroute wel eens gelopen (figuur 6.4).

Figuur 6.4

Kent u de volgende lokale projecten? (n_{min}=217)

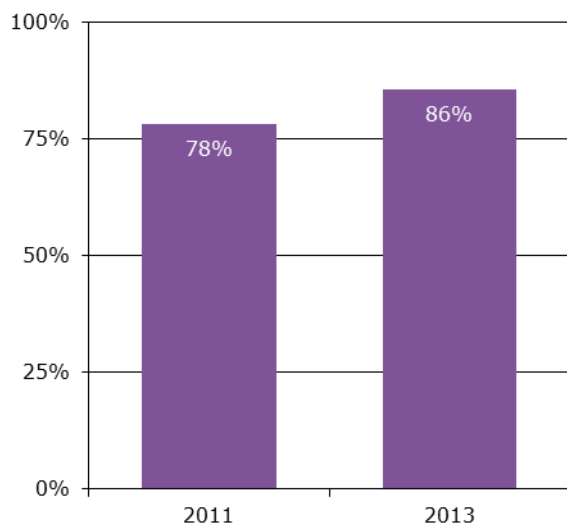
Uitgelicht: Het Vechtpark

Het project het Vechtpark is een stadspark in Hardenberg, met onder andere een wandelpromenade aan de Vecht, waar ook ruimte voor water en natuur wordt gecreëerd.

Bijna negen op de tien inwoners, namelijk 86 procent, heeft wel eens iets gezien, gehoord of gelezen over het Vechtpark. Dit is meer dan twee jaar geleden toen ruim driekwart wel eens iets gezien, gehoord of gelezen van het Vechtpark (figuur 6.5).

Figuur 6.5

Heeft u wel eens iets gezien, gehoord of gelezen over het Vechtpark? (n=220)

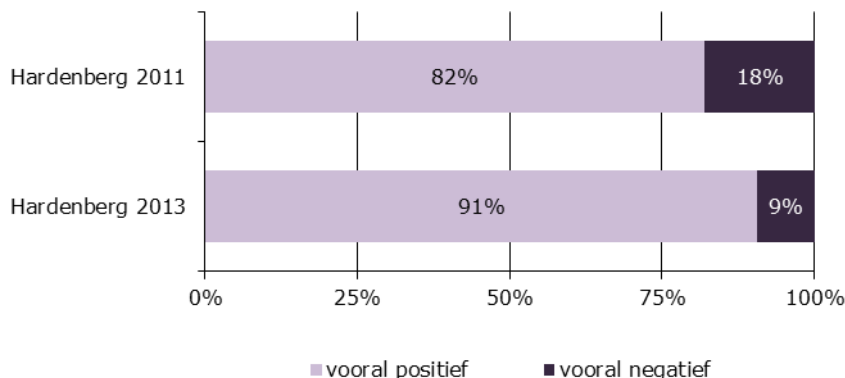
Aan de inwoners die wel eens iets gehoord, gezien of gelezen hebben over het Vechtpark is gevraagd hoe men hier tegenover staat: vooral positief, vooral negatief, of geen mening. Van alle inwoners die wel eens gezien, gehoord of gelezen hebben over het Vechtpark heeft 20 procent hier geen mening over.

Twee jaar geleden is deze vraag ook gesteld, maar kon men alleen kiezen uit de antwoordopties 'vooral positief' of 'vooral negatief' en was er geen mogelijkheid om geen mening te kiezen. Om een vergelijking te kunnen maken tussen de onderzoeken uit beide jaren zijn de inwoners die hebben aangegeven geen mening te hebben in 2013 buiten beschouwing gelaten.

Inwoners van Hardenberg staan aanzienlijk vaker positief dan negatief tegenover het Vechtpark (figuur 6.6). In 2013 is 91 procent vooral positief en 9 procent vooral negatief. Twee jaar geleden was het aandeel positief gestemden iets minder groot, namelijk 82 procent.

Figuur 6.6

Staat u vooral positief of negatief tegenover het Vechtpark? (n=151)

De achterliggende redenen van inwoners van Hardenberg om positief of negatief tegenover het Vechtpark te staan komen grotendeels overeen met twee jaar geleden.

Vooral positief omdat...:

- Het Vechtpark recreatie en natuur combineert.
- De mensen hierdoor meer betrokken worden bij de natuur.
- Het de Vecht dichterbij de mensen brengt.
- Het allure geeft aan het stadsgezicht.
- Het een uniek project is.
- Het er mooier van wordt.
- Het toeristen trekt en dat is weer goed voor Hardenberg.
- Het nu werkgelegenheid biedt en uiteindelijk beter is voor de natuur.

Vooral negatief omdat...:

- De vervuiling toeneemt.
- Het een geldverkwistend project is.
- Het zonde is dat er geld in wordt gestopt, omdat het al mooi was.
- Er naar verwachting meer toeristen zullen komen die de rust verstoren.
- Het zonde is van mooie landbouwgrond.

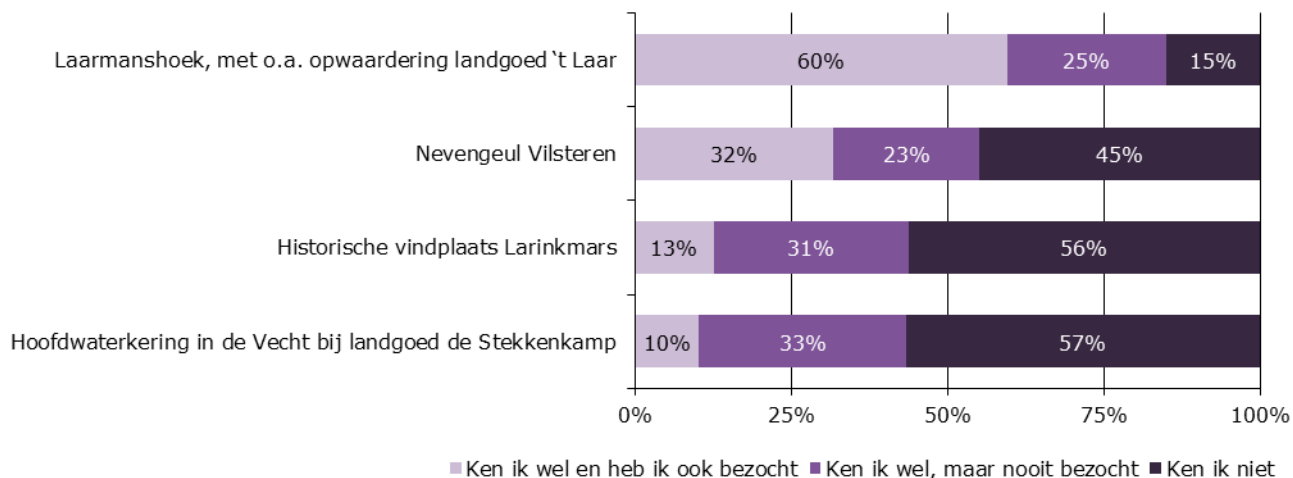
6.3 Ommen

Bekendheid lokale projecten

Enkele lokale projecten in Ommen zijn: de hoofwaterkering in de Vecht bij landgoed de Stekkenkamp, historische vindplaats Larinkmars, Nevengeul Vilsteren en de Laarmanshoek met onder andere opwaardering van landgoed 't Laar. Dit laatste project is onder Ommenaren het meest bekend: 85 procent van de Ommenaren kent het project en zes op de tien heeft het ook wel eens bezocht. De hoofwaterkering in de Vecht bij landgoed de Stekkenkamp en de historische vindplaats Larinkmars zijn onder Ommenaren het minst bekend. Respectievelijk 43 en 44 procent van de Ommenaren kent deze projecten (figuur 6.7).

Figuur 6.7

Kent u de volgende lokale projecten? (n_{min}=247)

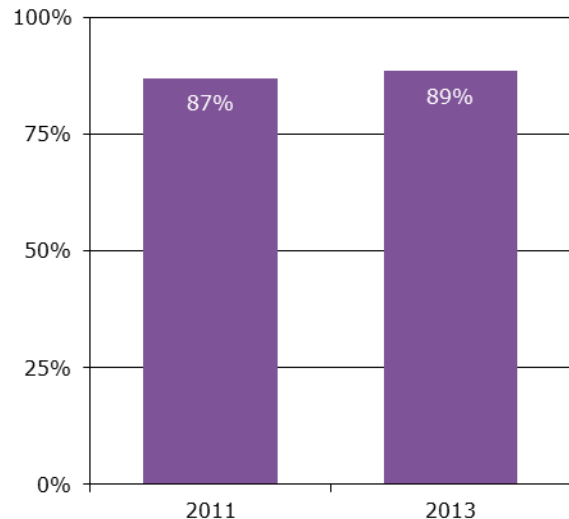

Uitgelicht: Vechtoevers

Het project de Vechtoevers gaat over de herinrichting van het gebied rondom de brug van Ommen. Bijna negen op de tien inwoners van Ommen kent dit project (figuur 6.8). Ook twee jaar geleden was dit project al onder een groot deel van de Ommenaren bekend.

Figuur 6.8

Heeft u al eens gezien, gehoord of gelezen over de Vechtoevers? (n₂₀₁₃=252)

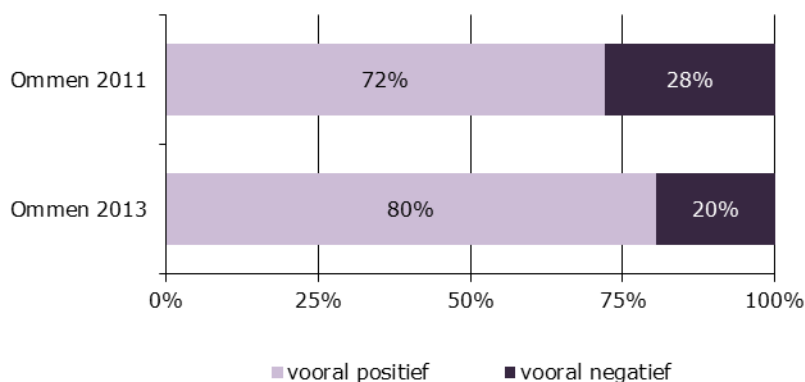
Aan de Ommenaren die wel eens iets gehoord, gezien of gelezen hebben over de Vechtoever is gevraagd hoe men hier tegenover staat: vooral positief, vooral negatief, of geen mening. Van alle inwoners van Ommen die wel eens gezien, gehoord of gelezen hebben over de Vechtoevers heeft 29 procent hier geen mening over.

Twee jaar geleden is deze vraag ook gesteld, maar kon men alleen kiezen uit de antwoordopties 'vooral positief' of 'vooral negatief' en was er geen mogelijkheid om geen mening te kiezen. Om een vergelijking te kunnen maken tussen de onderzoeken uit beide jaren zijn de inwoners die hebben aangegeven geen mening te hebben in 2013 buiten beschouwing gelaten.

Ommenaren staan aanzienlijk vaker positief dan negatief tegenover de Vechtoevers (figuur 6.9). In 2013 is 80 procent vooral positief en 20 procent vooral negatief. Twee jaar geleden was het aandeel positief gestemden iets minder groot, namelijk 72 procent.

Figuur 6.9

Staat u vooral positief of negatief tegenover de Vechtoevers? (n₂₀₁₃=160)

Net als bij de projecten in Dalfsen en Hardenberg zijn de achterliggende redenen van inwoners van Ommen om positief of negatief tegenover de Vechtoevers te staan grotendeels gelijk met twee jaar geleden.

Vooral positief omdat...:

- Het de recreatievaart bevordert en dit is goed voor de middenstand in Ommen.
- De plannen voor bebouwing wat minder massief zijn geworden.
- De mensen meer betrokken worden bij de rivier.
- Dit het centrum van Ommen kan opwaarderen.
- Er meer ruimte komt voor recreatie.
- Er weer natuur wordt gecreëerd met bijbehorende fauna.
- Dit bijdraagt aan het bevaarbaar maken van de Vecht.
- Het gezellig wordt.
- Het geconcentreerd is bij de kern van Ommen en er dus rustgebieden over kunnen blijven.
- Het mooi gaat worden en aantrekkelijk voor toeristen.
- De kans is op een authentieke omgeving.
- Het natuurlijk en oorspronkelijk wordt.

Vooral negatief omdat...:

- De nieuwe situatie voor het verkeer zeer onoverzichtelijk en gevaarlijk is geworden.
- De boomedichtheid te dicht wordt.
- Er wel erg veel appartementen komen.
- Er weinig te recreëren valt.
- Het veel geld kost.
- Het niet mooier wordt.
- Er teveel en onnatuurlijk verandert.
- Het te groot wordt aangepakt wat tot leegstand elders zal leiden.
- Er meer toeristen en ook vernielingen komen.
- Dit het landschap en het uitzicht vervuilt.

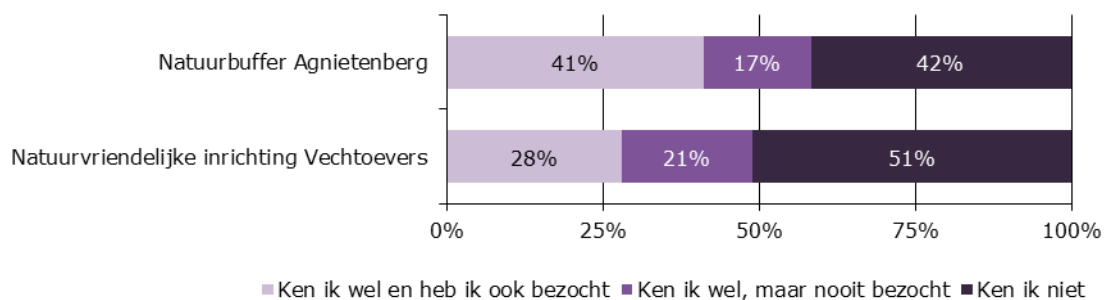
6.4 Zwolle

Bekendheid lokale projecten

Enkele lokale projecten in Zwolle zijn: natuurbuffer Agnietenberg en de natuurvriendelijke inrichting van de Vechtoevers. De natuurbuffer is bij iets meer dan de helft van de Vechtdalinwoners uit Zwolle bekend (figuur 6.10). Ruim vier op de tien heeft de natuurbuffer wel eens bezocht. De natuurvriendelijke inrichting van de Vechtoevers is bij iets minder dan de helft bekend. Ruim een kwart (28 procent) heeft dit project wel eens bezocht.

Figuur 6.10

Kent u de volgende lokale projecten? (n_{min}=229)

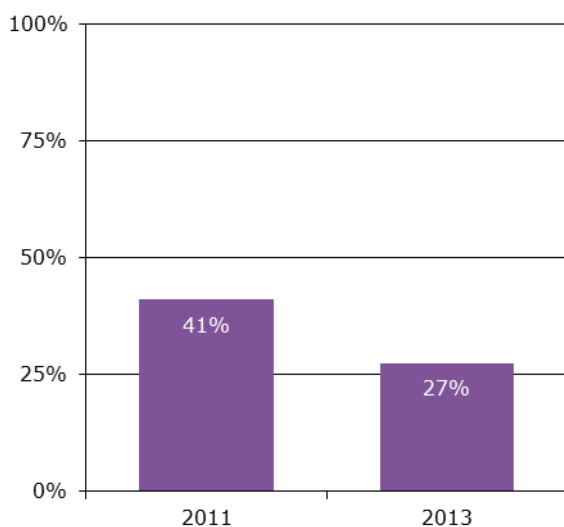

Uitgelicht: Vechtcorridor

Het project Vechtcorridor gaat over het aanpassen van het gebied tussen Hessenpoort en de Vecht, o.a. door het verleggen van de N340. Dit project is bij ruim een kwart van de Zwollenaren in het Vechtdal bekend. Opvallend genoeg is de Vechtcorridor minder bekend dan twee jaar geleden toen 41 procent van de Zwollenaren aangaf wel eens iets gehoord, gezien of gelezen te hebben over dit project (figuur 6.11).

Figuur 6.11

Heeft u al eens gezien, gehoord of gelezen over de Vechtcorridor? (n₂₀₁₃=242)

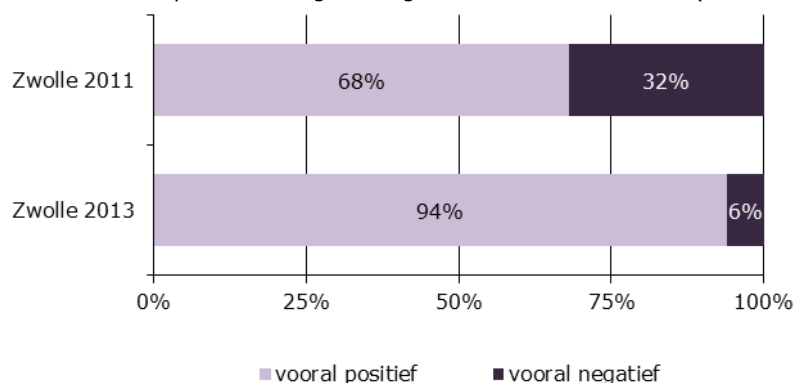
Aan de inwoners van Zwolle die wel eens iets gehoord, gezien of gelezen hebben over de vechtcorridor is gevraagd hoe men hier tegenover staat: vooral positief, vooral negatief, of geen mening. Van de inwoners van Zwolle woonachtig in het Vechtdal die wel eens gezien, gehoord of gelezen hebben over de Vechtcorridor heeft 31 procent hier geen mening over.

Twee jaar geleden is deze vraag ook gesteld, maar kon men alleen kiezen uit de antwoordopties 'vooral positief' of 'vooral negatief' en was er geen mogelijkheid om geen mening te kiezen. Om een vergelijking te kunnen maken tussen de onderzoeken uit beide jaren zijn de inwoners die hebben aangegeven geen mening te hebben in 2013 buiten beschouwing gelaten. Voor 2013 betekent dit dat een relatief weinig Zwollenaren een oordeel hebben gegeven over de Vechtcorridor, namelijk 47 personen. Maar een klein deel bekend van de Zwollenaren is bekend met het project en van de Zwollenaren die er bekend mee zijn heeft een relatief groot deel geen mening hierover.

Zwollenaren in het Vechtdal staan aanzienlijk vaker positief dan negatief tegenover de Vechtcorridor (figuur 6.12). In 2013 is 94 procent vooral positief en 6 procent vooral negatief. Twee jaar geleden was het aandeel positief gestemden iets minder groot, namelijk 68 procent.

Figuur 6.12

Staat u vooral positief of negatief tegenover de Vechtcorridor? (n₂₀₁₂=47)

De achterliggende redenen van inwoners van Zwolle om positief tegover de Vechtoevers te staan zijn iets verschillend met twee jaar geleden. Twee jaar geleden werd als positief punt de verkeersdoorstroming met het oosten van het land genoemd. In 2013 noemt geen van de deelnemers aan het onderzoek dit aspect. Ook worden niet zoals in 2011 de ecologische verbindingzones genoemd. Wel de ruimte voor de natuur.

Vooral positief omdat...:

- De Vecht meer in de belangstelling komt.
- De Vecht natuurlijker wordt.
- Er wellicht meer recreatiemogelijkheden komen.
- Het gebied mooier wordt.
- Het een passende compensatie is van de industrialisering van de Hessenpoort.
- Het beter is als een industriegebied niet direct aan een woongebied grenst.

Vooral negatief omdat...:

- ik het associeer met de noordelijke verbinding van de N35.
- Het mogelijk negatief voor de landbouw is.
- Verandering geen enkele zin heeft.

Bijlage 1 Vragenlijst